

ZPRAVODAJ

milovníků a pěstitelů růží

únor 2015

106

Rosa klub ČR

specializovaná základní organizace ČZS

Několik dobře řízkovatelných odrůd - foto ke článku **Ušlechtilé růže na vlastních kořenech**
na str. 21

‘Escapade’ (Harkness, 1967)

‘Märchenland’ (Tantau, 1946)

‘The Fairy’ (Bentall, 1932)

‘Rose Gaujard’ (Gaujard, 1957)

Slovo úvodem	2
--------------------	---

Organizační činnost

Pozvánka na výroční členskou schůzi	3
Pozvánka na slavnostní vyhodnocení soutěže o novou růži	4
Pozvánka na Letní setkání členů Rosa klubu na Růžovém paloučku	5
Pozvánka na křest růže 'Franzi und Sopherl'	7
Pozvánka do Gödöllő	7
Zpráva o činnosti v roce 2014.	8
Zpráva o hospodaření v roce 2014	10
Poděkování za vyšší příspěvky 2014	13
Životní jubilea členů v roce 2015	14
Zpráva o činnosti Pražského odboru Rosa klubu	14
Červen 2014 v soutěžním rozáriu v Hradci Králové	15

Zprávy z ČZS

Věstník 2 a 3/2014	17
--------------------------	----

Odborné články

Růžový kalendář	18
Jak zachránit pravokořenennou růži, která na jaře nejeví známky života	19
Strom roku	20
Ušlechtilé růže na vlastních kořenech	21
Pokryvné růže v hradeckém soutěžním rosáriu	30
Růže nad Děčínem	34
Na návštěvě u Dunaje	38
Květy zla	48
Kalendář s růžemi	48
Chcete navštívit rozárium Davida Austina?	49
Na návštěvě u Carla von Linné v Uppsale	50

Smutná oznámení

Opustil nás přítel Zdeněk Bernátek	57
Opustil nás Jaroslav Mařák	58

Poezie růží

Housle a růže	59
---------------------	----

Na titulní straně je sadová růže 'Alexandra - Princesse de Luxembourg' (Kordes 2009)

Vážení přátelé,

doufám, že nebudu genderově pranýřován, že se neobracím též, nebo v první řadě na Váženou přítelkyni, nějak mi to připadá moc důvěrné, ale samozřejmě je srdečně zvu taky.

Dostáváte do rukou další zpravodaj, hlavně abyste se dověděli o tom, že se koná **výroční členská schůze už 7. března v Praze**, a to alespoň pár dnů před konáním. Je to vaše právo to vědět, ale nikoli povinnost se jí zúčastnit. Ani bychom neměli kde se sejít v plném počtu xxx členů, a byla by to nákladná záležitost. To si může dovolit společnost s milionovým majetkem, bůhví jak získaným. Nicméně těch 30 – 40 věrných účastníků VČS je to minimum, aby nevznikla pochybnost, zda schůzi nerozpustit pro malou účast, neboli o malý zájem o vaše milované růže. **Budete-li moci přijít či přijet, budete vítáni.**

Příprava schůze včetně vydání takového čísla zpravodaje **není totiž maličkost**. Výbor musí schválit termín schůze a jeho program. Je nutno vypracovat zprávu o činnosti a zprávu o hospodaření za předchozí rok. Je nutno zamluvit si schůzovní místnost, již tradičně v Tiskovém středisku Státního úřadu pro jadernou bezpečnost v Praze a to zdarma, což není samozřejmě ani u státní správy. Současně se musí zadat tištění složenek na zaplacení členských příspěvků a hlavně platný a úplný adresář členů přímých i nepřímých a adres institucí s povinným výtiskem. Sestavení náplně zpravodaje též nebývá vždy snadnou záležitostí, ani grafická úprava pro tisk. Jistě jste si všimli, že autorský kolektiv je dosti usálený a úzký. Chybí příspěvky od členů, o jejich radostech či strastech s růžemi, doma i u sousedů či ve světě. To by zpestřilo náplň zpravodajů a byl by živější, aktuálnější a skutečně váš. Zamyslete se nad tím a **napište své růžařské zkušenosti a záměry.**

Z pozvánek se dovídáte, že ani letos se nesejdeme u pana Šípa ve Skaličanech a na výstavě růží v Blatné. Musíme vydržet ještě jeden rok a pak se to podaří. Náhradní program **Setkání v Památníku Růžový palouček** by ale mohl dopadnout skvěle. Má totiž tradici a širokou oficiální podporu. Cesta k Památníku je složitá, ale doufáme, že organizátorům se podaří zajistit **svoz účastníků** a my se budeme moci připojit. Abychom však se zájemci o toto Letní setkání mohli být v kontaktu, bez vydání dalšího čísla zpravodaje či bez nutnosti psát všem dopisy s novými informacemi, **vyzýváme zájemce o zaslání přiložené přihlášky.**

Tak nezbyvá než trpělivě vyčkat příchod jara a léta a během té doby se poučit a pobavit prohlížením internetu, kde je možno najít spoustu informací o růžích a fotografií růží.

Letošní léto však zve k návštěvě Lyonu na úžasné celosvětové setkání přátel růží.

S přáním zdaru

Dr. Josef Thomas, předseda Rosa klubu

Pozvánka

**na výroční členskou schůzi
Rosa klubu ČR**

v sobotu 7. března 2015 od 10 hodin

**v Tiskovém středisku Státního úřadu pro jadernou bezpečnost,
Senovážné náměstí č. 9 (roh s Dlážďenou) v Praze 1**

Program:

1. Organizační část (10 – 12 h):

- Zahájení schůze
- Volba návrhové komise
- Zprávy o činnosti a hospodaření SZO za rok 2014
- Zpráva kontrolní komise
- Diskuze k programu a náměty k činnosti v roce 2015
- Schválení programu na rok 2015 a zápisu z VČS

Polední přestávka s malým občerstvením

2. Odborná část (13 – 16 h):

- J. Thomas: Zpráva z návštěvy Kazanlaku a Izraele s fotografiemi
- případně další

K účasti na schůzi vás srdečně zve Výbor Rosa klubu ČR

Pozvánka

**na slavnostní vyhlášení výsledků XXXIII. ročníku
Mezinárodní soutěže novinek růží
v sobotu dne 13. června 2015 od 10 hodin
v Soutěžním rozáriu v Hradci Králové - Kuklenách**

Program:

Hudební přivítání – Uvítání hostů

Vyhlášení výsledků XXXIII. ročníku soutěže

Ustavení komisí: Stálá odborná komise, Dámská komise

Zahájení nových soutěží

Vyhlášení výsledků jednorázových soutěží

Volná prohlídka rozária

**Všechny milovníky růží srdečně do rozária zveme
i na Dny otevřených dveří 14., 27. a 28. 6. 2015.**

Více na www.rosetrial.cz

Za

Technické služby Hradec Králové
Ing. Jiří Henzl

Organizační výbor soutěží Rosa klubu ČR
RNDr. Václav Koula

Pozvánka

**na Letní setkání členů Rosa klubu ČR
na Slavnost na Růžovém paloučku u Litomyšle
dne 5. července 2015 ve 14 hodin**

Podrobný program slavnosti je uveden na následující straně a doporučujeme seznámit se i s programy Slavností předcházejících na www.ruzovypaloucek.cz.

Sraz účastníků bude **asi** v Chocni, kam se vlakem dostanete z Prahy za 1 hodinu 30 minut za 190 až 230 Kč dle přepravce. Svoz na Růžový palouček se pokusíme zajistit mikrobusem. Vzhledem k některým nejasnostem se srazem a svozem apod. **prosíme zájemce o Letní setkání, aby se přihlásili** (pokud možno závazně) **prostřednictvím přiložené přihlášky**, aby bylo možné zjistit rozsah zájmu a adresně sdělit podrobné budoucí instrukce.

Na Letní setkání na Růžovém paloučku u Litomyšle vás srdečně zve

Výbor Rosa klubu ČR

Spolek přátel Růžového paloučku se sídlem v Újezdci u Litomyšle pořádá

SLAVNOST na Růžovém paloučku

5. července 2015

začátek od 14:00 hodin

Záštitu nad pořádáním Slavnosti na RP převzal ministr kultury Mgr. Daniel Hermann

Program:

Zahájení slavnosti státní hymnou

Projevy:

Prof. RNDr. Helena Illnerová, DrSc – předsedkyně AV ČR 1998-2006

Mgr. Pavel Pechanec, biskup královéhradecký

Kulturní vystoupení:

František Kreuzmann z Prahy - recitace

Pěvecký sbor Vocatus ecumenicus o.s.

Jožka ČERNÝ se svým souborem

V případě nepříznivého počasí se slavnost koná v sále Ryčty v Morašicích.

Pozvánka

**na křest růže 'Franzi und Sopherl'
dne 28. června 2015 na zámku Konopiště**

v rámci slavnosti „Ve jménu lásky“ na oslavu 115. výročí svatby
arcivévody Franze Ferdinanda d'Este
a hraběnky Žofie Chotkové z Chotkova a Vojnína
dne 1. července roku 1900 v Zákupcích.

Podrobný program slavnosti najdete na www.zamek-konopiste.cz

Zveme členy Rosa klubu k hojně účasti

První růžová a hlohová konference v Karpatské pánvi

Tuto konferenci pořádá Prof. Kerényi- Nagy z Univerzity Szant István
v Gödöllő (30 km SV od Budapeště) v Maďarsku
ve dnech 29. a 30. května 2015.

Doufám, že si vzpomenete na recenzi knihy Prof. Kerényi- Nagyho
„Malá monografie o růžích autochtonních (místního původu), alochtonních
(pocházejících z cizího území) a z kulturní pozůstalosti v historickém Maďarsku“,
430 stran v č. 103 zpravodaje. Ano, to je hlavní organizátor konference.
Tehdy jsem požádal Dr. Větvičku, aby si knihu přečetl a zaujal rhodologické
stanovisko. Bohužel se tak nestalo. Doufám alespoň, že se Dr. Větvička
konference zúčastní. Škoda, že budu v Lyonu, jinak bych se té konference rád
zúčastnil alespoň jako pozorovatel.

Kontakt přímo na pana profesora: VIKTOR KERÉNYI-NAGY kenavi1@gmail.com

Zpráva o činnosti Rosa klubu ČR v roce 2014

1. Akce organizované Rosa klubem ČR

Proběhly všechny plánované akce, tj. výroční členská schůze, slavnostní vyhlášení růží v soutěžním rozáriu, letní setkání členů v Lidicích, podání žádosti o vyznamenání Růžového sadu v Lidicích WFRS plakétou, setkání členů pražského a hradeckého odboru Rosa klubu, účast na výstavách růží, dvě čísla zpravodaje, vyúčtování dotací a jedna korespondenční schůze výboru Rosa klubu. Rosa klub ČR získal Registrační list pobočného spolku jako SZO ČZS. Podrobnosti níže.

2. Výroční členská schůze dne 1. března 2014

VČS Rosa klubu ČR proběhla dne 1. března 2014 v Praze za účasti 30 členů. Zprávy o činnosti a hospodaření Rosa klubu byly schváleny a bylo přijato a zveřejněno usnesení VČS.

3. Zpravodaj Rosa klubu ČR

V roce 2014 vyšly dva zpravodaje. První č. 104 již v únoru, aby přinesl včas pozvánku na VČS dne 1. března a informace o dalších růžařských akcích během roku. Toto číslo poskytlo členům základní informace o činnosti a hospodaření Rosa klubu v roce 2013 a o plánovaných akcích na rok 2014. Druhý zpravodaj č. 105 přinesl zprávy o všech akcích organizovaných Rosa klubem a o některých růžařských akcích ve světě, zejména zprávy o růžích v Kazanlaku a Izraeli.

4. Mezinárodní soutěž novinek růží v Hradci Králové

Dne 14. června 2014 byly slavnostně vyhlášeny vítězné růže XXXII. ročníku mezinárodní soutěže nových růží v Hradci Králové, a to za účasti zástupců města i kraje. Ocenění Zlatá růže města Hradce Králové získala pokryvná růže 'Stadt Rom' Tan 00999 Rosen Tantau - Německo, 84 bodů. Organizátoři soutěže opět vydali Bulletin o soutěži v angličtině s fotografiemi všech oceněných růží, který byl rozeslán všem organizátorům soutěží růží v evropských městech a je samozřejmě uveden i ve zpravodaji č. 105. Kompletní výsledky jsou uvedeny na www.rosetrials.cz, včetně výsledků předchozích ročníků, a to i v angličtině a francouzštině.

5. Internetové stránky Rosa klubu ČR – www.rosaklub.cz a www.rosetrials.cz

Internetové stránky www.rosaklub.cz, zahájené v roce 2007, byly v roce 2013 zrestaurovány a obdržely přívětivější vzhled a doporučujeme jejich návštěvu i šíření. Rovněž stránky www.rosetrials.cz obdržely novou tvář. Tím byl splněn uložený úkol z roku 2012. Doporučujeme stránky průběžně navštěvovat a okomentovat.

6. Rozvoj genofondové sbírky růží českých a moravských šlechtitelů

Obě genofondové kolekce růží v SOŠ zahradnické v Rajhradě pod patronátem Ing. Bohumila Zavadila a ve VÚKOZ Průhonice pod patronátem RNDr. Jiřího Žlebčíka přečkaly další vegetační období, ale stále nemají vypracovaný statut.

7. Expozice růží na výstavách ČSZ v Lysé n. L. a v Olomouci

Tuto povinnost, nám uloženou ústředím ČZS jakožto specializované ZO ČZS, zařídil v roce 2014

za Rosa klub opět Dr. Jiří Žlebčík, stálý člen pěstitelské komise při ústředí ČZS ve spolupráci s paní Věrou Millerovou a paní Bc. Věrou Millerovou ml. Byla jimi naaranžována a udržována bohatá kolekce řezaných růží a poradenská činnost. Iniciativní byla i výstavní a propagační služba Rosa klubu na výstavách KVĚTY 2014 a Růžová zahrada v Lysé n. L., kterou zorganizoval Ing. Vlastimil Šindelář.

8. Letní setkání členů Rosa klubu ČR v Lidicích v červnu 2014

Konstruktivní připomínky ke stavu Růžového sadu, vznesené Dr. Žlebčíkem během společné prohlídky sadu, byly začátkem roku 2015 vedením Památníku Lidice akceptovány a budou před pietním aktem realizovány.

9. Činnost odborů Rosa klubu ČR v Praze a Hradci Králové

Uskutečnilo se další Předadventní setkání členů Rosa klubu Praha v klášteře v PRAZE-Řepích díky organizační dvojici Trojanová, Svitálková. Sešlo se 15 členů. Promítal se bohatý obrazový materiál z anglických zahrad. Díky za přátelské prostředí.

Tradiční přátelské setkání Zimní růžařský dýchánek pro členy a příznivce Rosa klubu zorganizovala př. Mgr. Párová v HK dne 13. února 2015.

10. Komunikace s WFRS

V roce 2015 pořádají členské společnosti WFRS opět hromadu zajímavých akcí, soupis najdete v **Directory** uveřejněném každoročně na stránkách www.worldrose.org, např. soutěže nových růží (viz Kalendář růžařských akcí v zpravodaji č. 106). Lákavé je letošní celosvětové setkání v Lyonu. Rosa klub dostává pravidelně **zpravodaje od řady členských společností** (např. z Německa, Anglie, Dánska, Švédska, Rumunska, Francie apod., které **jsou členům Rosa klubu na požádání k dispozici**), výměnou za zpravodaj náš.

11. Hospodaření Rosa klubu – kompletní zpráva je přiložena

Významnou pomocí byly i vyšší příspěvky 87 členů (to je 36%) ve výši cca 4 000 Kč navíc, což si výbor vyložil tak, že výrazná část členů je s činností Rosa klubu spokojena.

Náš pokladník sleduje pečlivě nejen výdaje a příjmy, ale i příjmy, které Rosa klubu nedostává, a to nezaplacené členské příspěvky. Ani v roce 2014 neproběhlo placení základních a účelových příspěvků k plné spokojenosti a skoro pětina členů to není ani letos z rozhodnutí výboru připomenuto přímou urgencí, aby nevznikly navíc výdaje za poštovné. Neuhrazení však bude mít za následek vyškrtnutí z adresáře pro expedici dalších zpravodajů i označení důvodu v matrice členů.

12. Návrh plánu akcí Rosa klubu ČR v roce 2015 – k diskuzi na valné hromadě!

Plánujeme tradiční aktivity, jako jsou:

- Valná hromada v roce 2015,
- průběžné zajištění provozu a slavnostního zakončení 34. ročníku Soutěžního rozária a Dnů otevřených dveří v Hradci Králové,
- Letní setkání členů Rosa klubu v Památníku Růžový palouček u Litomyšle,
- vydání dvou dalších čísel zpravodaje – č. 106 (v únoru) a č. 107 (v září/říjnu),

- podílet se na přípravě expozic růží na výstavách v Lysé n. L. a v Olomouci,
- průběžná péče o genofondové kolekce růží v Rajhradě a v Průhonících,
- udržovat průběžný styk s WFRS a jejími členskými společnostmi.

Plánujeme tuto speciální akci:

- v spolupráci s Památníkem Lidice a za podpory dvou hodnotitelů z výboru WFRS jsme podali žádost o vyznamenání **Růžového sadu v Lidicích** plakétou WFRS „Award of Excellence“ – (Uznání znamenitosti). O udělení vyznamenání rozhodne výbor WFRS na Světovém setkání růžařů v Lyonu v květnu 2015. Budeme tam návrh obhajovat.

Za výbor: Dr. J. Thomas, předseda

Zpráva o výsledku hospodaření v SZO Rosa klub ČR od 1. 1. 2014 do 31. 12. 2014

Vážení přátelé,

hospodaření Rosa klubu ČR se řídilo rozpočtem schváleným na valné hromadě 1. března. 2014. Stav financí k 1. 1. 2014 činil 4304 Kč v pokladně a 88.119,83 Kč na spořitelním účtu.

Celkové příjmy od 1. 1. 2014 do 31. 12. 2014 činí 49.286,71 Kč,
z toho pokladna 4.310 a spořitelní účet 44.976,71 Kč

Příjmy:	Dotace z ústředí ČZS	46.811,00 Kč
	Dotace Město Hradec Králové	40.000,00 Kč
	Členské příspěvky	45.620,00 Kč
	Úroky od spořitelny	454,36 Kč
	Půjčka	10.000,00 Kč
	Vrácení platby WFRS	7.106,51 Kč

Celkové výdaje k 31. 12. 2014 činí 196.786,99 Kč

Z toho:	Zpravodaje	55.034,00 Kč
	Soutěžní rozárium v Hradci Králové	63.008,75 Kč
	Poplatky spořitelně	1.790,23 Kč
	Poštovné	5.498,70 Kč
	Odměna za úpravu zpravodajů včetně daně	15.000,00 Kč
	Vrácení půjčky	10.000,00 Kč
Zůstatek na spořitelně		44.976,71 Kč
Zůstatek v pokladně		4.310,00 Kč

Největší výdaje jsou na zpravodaj a soutěžní rozárium.

K 31. 12. 2014 nesplnili ještě někteří členové povinnost uhradit členské příspěvky.

Děkují těm členům RK, kteří svoji povinnost řádně plní.

Zvláště děkuji těm členům, kteří poslali vyšší účelové příspěvky.

Prosím, platte příspěvky v daném roce a uvádějte svá variabilní čísla. Toto číslo je velmi důležité tehdy, když převod peněz provádí jiná osoba. Mnohdy jsou jména zkomolena tak, že je nemožné dopátrat se, o kterého člena se jedná. Děkuji za pochopení!

Základní členský příspěvek ČZS je 100 Kč. Účelový příspěvek je 80 Kč pro důchodce a 100 Kč pro ostatní členy RK ČR. Ze základní ceny známky ČZS 100 Kč se 60 Kč odvádí Územnímu sdružení ČZS Praha.

21. ledna 2015

Vladislav Bártík, hospodář RK

Přehled a rozvaha Hospodaření v SZO Rosa klub ČR v roce 2013

A) Příjmy

	Rozpočet Kč	Skutečnost Kč
Členské příspěvky, účelové a základní	40.000,00	45.620,00
Dotace na zpravodaj a soutěžní rozárium	90.000,00	86.611,00
z toho:		
ÚS ČZS Praha		46.811,00
KÚ Hradec Králové		40.000,00
	130.000,00	86.611,00
Ostatní příjmy - úroky		454,36
půjčka		10.000,00
vrácení platby WFRS		7.106,51
Celkem	130.000,00	149.991,87

B) Výdaje

Odvod části základních příspěvků	6.600,00	6.660,00
Edice, tisk a expedice zpravodaje a ročenky	70.000,00	55.034,00
Náklady soutěžního rozária v HK, celkem	20.000,00	63.008,75
Odměny, včetně daně	10.000,00	15.000,00
Klubová činnost	5.000,00	3.016,00
Spořitelní poplatky	2.000,00	1.790,23
Poštovní poplatky	5.000,00	5.498,70
Členský příspěvek WFRS	0	7.598,13
Daň z úroků	0	65,21
Celkem	118.600,00	150.072,32

C) Rozvaha hospodaření

	Pokladna	Běžný účet	Celkem
	4.304,00	88.119,83	92.423,83
Celkové příjmy	17.090,00	114.486,47	153.649,87
Celkové výdaje	17.084,00	179.702,99	196.786,99
Finanční prostředky k 1.1.2014	4.304,00	88.119,83	92.423,83
Výsledek hospodaření 31.12.2014	+ 6,00	- 43.143,71	+ 43.137,12
Stav financí k 31. 12. 2014	+4.310,00	+44.976,71	+ 49.286,71
Stav financí k 1.1.2015	+ 4.310,00	+ 44.976,71	+ 49.286,71

21. ledna 2015

Vladislav Bártík, hospodář RK

Návrh rozpočtu SZO Rosa klub ČR na rok 2015

A) Příjmy:

	Kč
Členské příspěvky, účelové a základní	40.000
Dotace na zpravodaje a soutěžní rozárium	65.000
celkem	105.000

B) Výdaje:

Odvod části základních příspěvků	6.600
Edice a tisk dvou zpravodajů	65.000
Expedice dvou zpravodajů	5.000
Soutěžní rozárium v HK	25.000
Odměny za grafickou úpravu dvou zpravodajů, daně	10.000
Klubová činnost	5.000
Spořitelní poplatky	2.000
Poštovní poplatky	3.500
Členský příspěvek WFRS, tři roky	6.000
Plánované výdaje celkem	128.100

Plánovaný schodek hospodaření pro rok 2015 23.100 Kč

21. ledna 2015

Bártík Vladislav, hospodář

Seznam členů, kteří v roce 2014 zaplatili zvýšený příspěvek nad základní členskou povinnost

(částka v Kč)

paní Marie Bahadurová	300	pan Milan Malík	250
paní Květoslava Balašová	500	pan Jaroslav Mařák	300
paní MUDr. Jana Bartoňová	500	paní Ing. Věra Mynářová	300
paní Marcela Benešová	300	pan Ing. Jiří Olšan	500
pan Ing. Radomír Beniček	400	paní Mgr. Miroslava Párová	500
pan František Císař	300	pan Jan Patočka	250
pan Jan Čech	1000	pan Ladislav Pecina	300
pan Václav Červený	500	pan Miroslav Pilný	300
pan Geoffroy K. Daniele	500	pan Vladimír Pokorný	500
paní Hana Divišová	300	paní Magda Půlpánová	580
pan Pavol Dostál	250	paní Ing. Jarmila Rubišová	300
paní Ing. Alena Haberhauerová	300	pan Jiří Rus	300
paní Ing. Jarmila Halenová	300	paní Jaroslava Rusová	300
pan Jiří Holec	400	pan Jaroslav Růžička	300
paní Věnceslava Hronová	1000	paní Eva Smékalová	300
paní Věra Hubková	500	pan Martin Sobotka	250
pan František Janiček	500	paní Doc. RNDr. Jiřina Spilková	300
pan Josef Janura	580	pan Karel Stloukal	400
pan Miloslav Johan	300	pan Oldřich Šafář	300
pan Ing. Václav Klíma	300	paní Ing. Ingeborg Šestáková	300
pan Jan Klimeš	300	pan Ing. Vlastimil Šindelář	500
paní Anna Koléšková	500	pan Václav Šíp	600
pan MUDr. Stanislav Konštický	500	paní Marie Šmidrová	500
paní Ing. Helena Kotlíková	300	pan Milan Štěpaník	350
pan RNDr. Václav Koula	500	pan Dr. Jiří Thomas	500
paní Marie Kozáková	250	paní Věra Tomášková	300
pan Arnošt Krůl	5000	paní Radmila Trojanová	500
pan Josef Kuchařík	300	pan Stanislav Truhlář	500
paní Ing. Jana Kuncová	300	pan František Tumajer	500
pan Miroslav Ladman	300	pan Ing. Josef Urban	400
paní Marie Látová	500	paní Ivana Veselíková	300
paní Ing. Alice Lázníčková	300	paní Ing. Ivana Vítová	400
pan Karel Libosvár	250	paní Naděžda Zdobinská	700
pan Václav Macháček	300	paní Pavlína Žabenská	300
paní Ing. Dagmar Maixnerová	350	pan Dr. Jiří Žlebčik	300

Tedy nejméně 18.510 Kč navíc od 83 členů (cca jedné třetiny).

Všem sponzorům vyslovuje výbor Rosa klubu ČR srdečné díky. Soupis připravil př. Bártík.

Dr. J. Thomas, předseda

Kulatá životní výročí členů Rosa klubu v roce 2015

50 let

pan Ing. Radomír Beniček z Uh. Brodu
paní Ing. Ivana Vítová z Kyšic
pan Zdeněk Kiesenbauer z Průhonic
pan Jan Klimeš z Chrástu u Chrudimi

pan Jiří Dokoupil z Hrubčic
pan Ing. Karel Libosvár z Lipníku
pan Pavel Schrötter z Koloděj
paní Marie Šmidrová z Hrnčičů
pan Vladimír Wasserbauer z Příbyslavi

60 let

pan Ivan Písařík ze Štáhlav
paní Jaroslava Kutíková z Leskovic
paní Olga Kubalová z Lysolaj
paní Ing. Dagmar Maixnerová ze Samotížek

85 let

pan Miloš Sandner z Chebu
pan František Janíček z Prahy 4
pan Miloslav Johan z Prahy 10
pan Osvald Trtílek z Unína u Tinova
paní Ing. Jarmila Svitálková z Řep

70 let

pan Jan Patočka z Prahy 1
pan Ing. Josef Knajbl z Nákla
paní Jaroslava Rusová z Dohalic

90 let

paní Žofie Šnajdrová z Hustopeče n. B.

Výbor Rosa klubu přeje jubilantům zdar a pevné zdraví do dalších let!

POZNÁMKA: Podklady pro tabulku připravila Ing. Alena Haberhauerová dle dat v členské matrice; u řady členů však nebyla při přijetí uvedena data narození.

Zpráva o Pražském odboru Rosa Klubu

Pražský odbor - tedy přesněji odbor pro Prahu a okolí, protože naši členové se sjíždějí na setkání do Řep také z Kladna, z Průhonic, od Berounky či z Kralup.

Díky klášteři v Řepích, kde nám poskytují klubovnu, a díky Radce Trojanové a Jarmile Svitákové, které mají s klášteřem dobré vztahy, se každoročně scházíme na tradičním adventním setkání. Snažíme se prozářit podzimní nepohodu promítáním filmů o růžích a fotografií, které naši členové přivezli ze zahraničních prázdninových cest.

Rádi se vidíme, popovídáme a plánujeme, co bychom mohli v příští sezóně podniknout.

Tentokrát padl návrh na návštěvu nové sbírky historických růží v Dendrologické zahradě v Průhonicích. Termín akce ještě není přesně určen, ideální by byla první polovina června, ale zároveň také, aby se nekryl s termíny slavnostního vyhlášení výsledků v Hradci Králové a s termínem letního setkání RK.

Červen 2014 v soutěžním rozáriu v Hradci Králové

Každým rokem informujeme na stránkách Zpravodaje o dnech, kdy je hradecké soutěžní rozárium otevřeno veřejnosti a kdy probíhá také slavnostní vyhlášení výsledků Soutěže o zlatou růži města Hradce Králové.

Vyhlášení výsledků XXXII. ročníku soutěže o Zlatou růži

Slavnostní, ale současně velmi milý ceremoniál vyhlášení byl zahájen v 10 hodin tradičním a osvěžujícím vystoupením pěveckého sdružení Cantus. Po úvodním slově přítele dr. Stanislava Konšackého pozdravil účastníky představitel města, náměstek primátora pan prof. Josef Krofta, poté již následovalo vyhlášení samotných výsledků (v minulém čísle Zpravodaje byly uveřejněny). Slavnostní akt ukončil společný přípitek. Za připomenutí stojí skutečnost, že zvítězila pokryvná růže **Stadt Rom** (Tantau), což je unikátní, neboť pokryvné růže obvykle neobsazují v absolutním pořadí ty nejvyšší příčky. Svědčí to o znamenité kvalitě této překrásné růže.

Růže byly opravdu excelentní

Tentokrát se to povedlo a růže vykvetly, a to ve vynikajícím stavu, právě na dny otevřených dveří. Po několika letech, kdy se buď kvetení díky chladnému počasí opozdilo, nebo jiný rok naopak díky časnému a teplému jaru byly již růže zčásti odkvetlé a za zenitem, tentokrát byly růže ve vynikající kondici a ve vrcholné fázi kvetení.

Pohled na rozkvetlé rozárium ve slunečném dni byl překrásný, zážitek z více než 200 druhů růží ve více než tisícovce jednotlivých růžových keřů byl jistě pro většinu návštěvníků nezapomenutelný.

Návštěva České televize – ČT1: Toulavá kamera

Červen byl tentokrát bohatý i na návštěvy z médií. Navštívila nás regionální televize a online reportáž odvysílala i rozhlasová stanice Český rozhlas 2. Zcela nečekaně se však u nás objevila i samotná Česká televize, která u nás natočila jeden z dílů oblíbeného cyklu Toulavá kamera. Reportáž byla natočena v neděli 15.6. během druhého dne otevřených dveří a odvysílána opakovaně v týdnu před víkendem, ve kterém bylo rozárium znovu otevřeno veřejnosti. Zcela zřetelně se projevilo, jak je televize silné propagační médium, po oba víkendové dny 28.-29.6.

rozárium chvílemi doslova praskalo ve švech, tolik návštěvníků ještě nezažilo. Jsme za to České televizi velmi vděční, neboť se podařilo dostat informaci o existenci rozária do širšího povědomí a věříme, že řada návštěvníků se znovu vrátí a budou svoje zážitky také dále šířit.

Reportáž je dostupná online na internetu, měla by být dosažitelná na níže uvedené webové adrese, ale určitě je možné i nechat si ji na webu České televize vyhledat.

<http://www.ceskatelevize.cz/porady/1126666764-toulava-kamera/214562221500025/video/334257>

Zvolte tři nejkrásnější růže!

Dlouho jsme o tom uvažovali a poprvé i konečně uspořádali hodnocení růží určené pro návštěvníky rozária z řad široké veřejnosti. Určitě jsme nechtěli, aby lidé hodnotili růže složitým způsobem, naopak naším cílem bylo, aby byla soutěž jednoduchá, průhledná a pro návštěvníky přitažlivá. Nakonec jsme zvolili to nejčistší znění – zvolte tři nejkrásnější růže.

Každý zájemce si mohl vyzvednout hlasovací lístek se třemi prázdnými políčky, podle očíslovaných záhonů vybrat „svoje“ růže a vyjádřit tak svůj vlastní subjektivní pohled na jejich krásu. Zájem byl veliký, lidé nad růžemi diskutovali. Myslíme si, že soutěž splnila přesně to, co jsme očekávali a přáli si – příjemnit pobyt v rozáriu aktivním zapojením se do dění.

AM-118-VK | MEIZIZANY

Cherry Lady | KORladcher

Jak soutěž dopadla? Zde jsou tři nejkrásnější růže, tak jak je vidělo asi 700 hodnotících návštěvníků:

- 1. AM-118-VK | MEIZIZANY (Alain Meilland, MEILLAND INTERNATIONAL - Francie)
- 2. Cherry Lady | KORladcher (W. KORDES' Söhne Rosenschulen - Německo)
- 3. Heatcliff | AUSNIPPER (David Austin Roses - Anglie)

Výsledky jsme i zveřejnili, staly se součástí oficiální výsledkové listiny, kterou jsme rozeslali šlechtitelům. Ačkoliv jde o laické hodnocení, v jistém smyslu je velmi významné, neboť v nejvyšší míře zohledňuje to, co lidé na různých nejvíce oceňují – jejich krásu.

Červen 2015?

V letošním roce bude konat další, v pořadí již XXXIII. ročník soutěže, vyhlášení výsledků se odehraje dne 13. 6. 2015. Rosárium se dále otevře pro veřejnost také ve dnech 14. 6. a 27. - 8. 6. 2015. Těšíme se na společné setkání.

RNDr. Václav Koula

Zprávy z ČZS

Vyšla další dvě čísla Zpravodaje ČZS. K nahlédnutí a stažení jsou na webu www.zahradkari.cz

jt

ČÍSLO 2/2014

ZPRAVODAJ

ČESKÉHO ZAHŘADKÁŘSKÉHO SVAZU

Sním Českého zahrádkářského svazu

Ve dnech 28.–29. listopadu se uskloňoval první sním ČZS. Sním se konal v areálu na výstři pozemku Opatovské katedrály v Praze. Sním byl otevřen pro všechny členy ČZS a jejich rodinné příslušníky. Sním byl velmi úspěšný a byl to velmi příjemný zážitek. Sním byl velmi úspěšný a byl to velmi příjemný zážitek. Sním byl velmi úspěšný a byl to velmi příjemný zážitek.

Nová pravidla pro uplatnění stávy na dvanácti měsících

Pravidla dvanácti měsíční nové uplatnění stávy mají za cíl 2014 a na rok 2015. Stát se tak nárokem na dvanácti měsíční nároků Ústavního soudu, který odebral stávy pracujícím dvanácti měsíční vadaou oznámi za odškodnění. Čtyř dvanácti měsíční vadaou oznámi za odškodnění. Čtyř dvanácti měsíční vadaou oznámi za odškodnění.

Rokovně zahradkáře 2015

V sobotu 14. srpna byla v Praze zahradkářská setkání. Sním byl velmi úspěšný a byl to velmi příjemný zážitek. Sním byl velmi úspěšný a byl to velmi příjemný zážitek. Sním byl velmi úspěšný a byl to velmi příjemný zážitek.

Kalendář ČZS 2015

Jako v minulých letech pro rok 2015 vydává ČZS kalendář. Kalendář obsahuje všechny důležité události, které se budou konat v průběhu roku. Kalendář obsahuje všechny důležité události, které se budou konat v průběhu roku. Kalendář obsahuje všechny důležité události, které se budou konat v průběhu roku.

Předání cen výtvárné soutěže v Prostějově

Začátkem června se v obřadní síni na proslulém národním divadle v Prostějově konalo předání cen výtvárné soutěže. Předání cen výtvárné soutěže v Prostějově. Předání cen výtvárné soutěže v Prostějově. Předání cen výtvárné soutěže v Prostějově.

Národní výstavba zahradní architektury v Prostějově

Věříme, že krásy vřtan zastupují. Představení vyřadí i po vyhlášení. Národní výstavba zahradní architektury v Prostějově. Národní výstavba zahradní architektury v Prostějově. Národní výstavba zahradní architektury v Prostějově.

ČÍSLO 3/2014

ZPRAVODAJ

ČESKÉHO ZAHŘADKÁŘSKÉHO SVAZU

I. sním Českého zahrádkářského svazu zveřejnil nové představení

Ve dnech 28.–29. listopadu se uskloňoval první sním ČZS. Sním představení zveřejnil nové představení. Sním představení zveřejnil nové představení. Sním představení zveřejnil nové představení.

II. sním Českého zahrádkářského svazu

Ve dnech 28.–29. listopadu se uskloňoval druhý sním ČZS. Sním představení zveřejnil nové představení. Sním představení zveřejnil nové představení. Sním představení zveřejnil nové představení.

III. sním Českého zahrádkářského svazu

Ve dnech 28.–29. listopadu se uskloňoval třetí sním ČZS. Sním představení zveřejnil nové představení. Sním představení zveřejnil nové představení. Sním představení zveřejnil nové představení.

Kalendář růžařských a zahradnických akcí v roce 2015

DOMA	TERMÍN	MÍSTO
Valná hromada členů Rosa klubu ČR	7. března	Praha, SÚJB
For GARDEN 2015, 9. veletrh zahradní architektury, nábytku, techniky a veřejné zeleně	19. – 22. března	Praha – Letňany, výstaviště
Dům a zahrada Louny	16. – 19. dubna	Louny, výstaviště
FLORA Olomouc – jarní etapa, www.flora-ol.cz	23. – 26. dubna	Olomouc, výstaviště
Dny otevřených dveří Rozária Rosa klubu Hradec Králové, www.rose-trial.cz	13. – 14. 6. a 27. – 28. 6.	Hradec Králové-Kukleny
RŮŽOVÁ ZAHRADA – 5. celostátní výstava růží a letních květin, www.vll.cz	11. – 14. června	Lysá n. Labem, výstaviště
Slavnosti pětilisté růže, www.ckrumlov.cz/slavnosti	19. – 21. června	Český Krumlov
Den otevřených dveří Růžové školky manželů Pelcových, www.ruzepelevci.cz	obvykle jeden víkend v červenci	Skuřina č. 2 Markvartice u Sobotky
KVĚTY 2015, 19. celostátní výstava ČZS www.zahradkari.cz; www.vll.cz	9. – 12. července	Lysá n. Labem, výstaviště
FLORA Olomouc – letní etapa, současně Letní zahradnické trhy, viz www.flora-ol.cz	20. – 23. srpna	Olomouc, výstaviště
ZAHRADA VYSOČINY - výstava mečíků a jirínek	22. – 24. srpna	Žirovnice, zámek
FLORA Olomouc – podzimní etapa, www.flora-ol.cz	1. – 4. října	Olomouc, výstaviště
VE SVĚTĚ	TERMÍN	MÍSTO
Výstava růží pořádá Slovenská národná ružiarská spoločnosť v spolupráci s Slovenskou ružiarskou spoločnosťou Pridunajsko, Ružiarskou spoločnosťou M. H. Chotekovej, kaštieľ Dolná Krupá, Rosa klubom Zvolen a Arboréto m Mlyňany SAV aktuální info: glvac.frantisek@gmail.com	30. - 31. 5. otevření výstavy 30. 5. ve 14:00 h	Hamuliakovo u Bratislavy
17th World Federation of Rose Societies Convention	27. květen – 1. červen 2015	Lyon, Francie www.lyon-roses-2015.org

Další zahradnické výstavy a bližší informace jsou uvedeny na adrese www.zahradkari.cz/vystavy

Všechny růžařské akce pro rok 2015 po celém světě jsou uvedeny v Rose Directory na adrese www.worldrose.org

Data konání slavnostního vyhlášení vítězů v soutěžích nových růží v roce 2015 - zařaďte si je do itineráře své cesty do zahraničí!

Místo	Datum	Místo	Datum	Místo	Datum
Barcelona #	8. 5.	Haag	9. 6.	Baden bei Wien	červen
Řím	16. 5.	Hradec Králové	13. 6.	Belfast	16. 7.
La Tacita, It. #	17. 5.	Baden-Baden #	16. 6.	Glasgow	21. 7.
Monaco	22. 5.	Paříž-Bagatelle	17. 6.	Le Roelux	4. 9.
Madrid #	22. 5.	Paříž	19. 6.	Orléans	11. 9.
Monza	22. 5.	Ženeva #	20. 6.	St. Albans	říjen
Lyon	29. 5.	Kortrijk	26. 6.		

značka # za místem soutěže znamená, že hodnotí růže dle kritérií WFR. Pokud uvedeno bez konkrétního data, tak termíny soutěží nebyly do uzávěrky zpravodaje na www.worldrose.org zveřejněny, nutno ověřit!

Jak zachránit pravokořenou růži,

kteřá na jaře nebo dokonce ani začátkem léta nejeví známky života.

V takovém případě odstraníme všechny odumřelé výhony a opatrně odhrneme zeminu od kořenového krčku a části kořenů. Ostrým a čistým nožem přeřízneme jeden silnější kořen. Obě řezné plochy zasypeme roztlučeným dřevěným uhlím a poté zahrneme zeminou. Důkladně zalijeme a následně udržujeme zem stále vlhkou. Asi po 3 týdnech z obou částí přeříznutého kořene vyraší mladé výhony. Musí však jít opravdu o pravokořenou růži. U očkované by z přeříznutého kořene vyrašila pouze podnož.

Můžete namítnout, že tato operace je zbytečná a do konce července stále ještě zůstává naděje, že růže vyraší sama. Zkušenost, že do tohoto termínu nic nelikvidujeme, stále platí, ale přesto doporučuji výše uvedený postup – a čím dříve, tím lépe. Jinak výhony růže, která se v pozdním létě teprve probudí k životu, nestačí do zimy dostatečně vyzrát, a proto s největší pravděpodobností opět zmrznou.

Možná vám bude tento zásah připadat příliš drastický nebo riskantní, ale vězte, že jde o starou osvědčenou ovocnářskou praktiku – chceme-li zjistit, zda strom je semenáč či na jaké podnoži roste. Rozdíl je pouze v tom, že u stromu nevystačíme s nožem, ale musíme použít sekeru. Většina ovocných stromů je ze stejné čeledi jako růže!

*‘Milevsko’ (Večeřa, Látová, ČR, 1980, sadová růže)
jedna z dobře řízkovatelných odrůd*

Uvedenou metodu jsem použila mnohokrát před více než 30 lety u čajohybridů, polyantek a pnoucích růží. Ve svých růžařských začátcích jsem neměla podnože a růže proto získávala řízkováním – z množství kytic, které jsem vždy na konci školního roku dostávala od svých žáků. Některé z těchto pravokořených růží pak bylo třeba po tužších zimách zachraňovat – a tímto způsobem většinou úspěšně!

Mgr. Miroslava Dostálová

Strom roku

Hlasujte pro Evropský strom roku 2015

Vítězem loňské republikové soutěže Strom roku 2014 se stala borovice ze zámeckého parku ve Velkých Opatovicích. Tento přírodní unikát, sedmikmenná borovice je naprosto vyjímečná mezi zbylými dvanácti stromy, které mezi sebou soutěží o titul Evropský strom roku 2015.

Můžete ji podpořit na: www.treeoftheyear.org

Hlasování bude umožněno od 1. do 28. února 2015 a je ZADARMO. Z každé e-mailové adresy se smí hlasovat jen jednou. Poslední týden bude hlasování tajné a přírůstky hlasů nebudou na internetu zveřejňovány. Kdo jste obdrželi tuto výzvu, přepošlete prosím tento email svým přátelům a Vaši přátelé jej mohou poslat zase dál, až oběhne celou naši republiku.

Ať získáme aspoň milion hlasů a Česká republika Z V Í T Ě Z Í.

SPOT do soutěže Evropský strom roku 2015 najdete na www.youtube.com. Tam pak stačí zadat OPATOVICKÁ BOROVICE.

Příběh stromu

Raritně větvená borovice je dominantou zámeckého parku ve Velkých Opatovicích. Svým vzhledem, který připomíná sedmihlavou saň, přilákala mnoho generací dětí k lezení po větvích. Podle pověsti se jedná o zakletého draka, se kterým bojoval svatý Jiří, jemuž je zasvěcený místní kostel. Borovici se říkalo Julinka, protože pod ní na bílé lavičce sedávala hraběnka Julie Herbersteinová, poslední majitelka opatovického panství. Borovice byla vybrána jako mateční strom pro sběr semen k dalšímu množení.

Prosím pomozte při hlasování a podpořte borovici - Velké Opatovice. Děkuji.

www.treeoftheyear.org
Foto: Lenka Grossmannová

Věra Chodorová

Ušlechtilé růže na vlastních kořenech

Pro časopis profesionálních zahradníků Zahradnictví jsem před časem připravil článek, který shrnuje mé zkušenosti s řízkováním růží. Dovolím si čtenáře Zpravodaje seznámit s jeho podstatnými částmi.

Můžeme říci, že se po desetiletí objevují v odborných časopisech články doporučující množení růží snadno a lehce z řízků nařezaných přímo ve váze. Pak obvykle následují ohlasy, které tento způsob příkře zavrhnou. Mimo špatného vlastního zakořeňování se při srovnání růží pravokořených (obvykle řízkovaných) s očkovanými těm prvním vytyká slabší růst, špatné kvetení, vymrzání a vůbec krátkověkost, což je ovšem záležitost, která se dá stěží objektivně posoudit. Problematikou pravokořených růží pro venkovní výsadby jsem se ve VÚKOZ, v.v.i. v Průhonících v různých výzkumných projektech zabýval v letech 1982 až 1993. Později jsem ovšem tuto záležitost sledoval také a zkoušel řízkování a dopěstování sazenic u řady dalších odrůd. Některé růže jako pravokořenné pěstuji bez problémů na trvalém stanovišti již přes 20 let (např. 'Dortmund', 'Märchenland', 'Milevsko'). Koncem osmdesátých let byly menší kolekce (zpravidla 10 odrůd po 5 ks) zdarma zaslány na odzkoušení členům Rosa klubu do stanovišť od 150 do 800 m. n. m. a od Plzeňska po Košice. Přesto, že zpětná hlášení nebyla vždy zaslána, poznatky odpovídaly pozorováním v Průhonících.

I když metodu očkování znali již staří Římané, byly růže dlouho hlavně množeny odkopky. Je jistě pravda, že právě rozšíření očkování růží na konci 18. století, vedlo k rozvoji růžařství. Tehdejší odrůdy se ani jinak množit ve větším množství nedaly. Zejména pro klimatické podmínky střední Evropy byly odolné podnože důležité.

Pravokořenné rostliny růží je možno získat několika způsoby; tedy jednoduchým oddělováním kořenových výběžků s výhony, obyčejným dělením keřů při přesazování, hřížením, nově meristemovými kulturami a konečně též různým řízkováním. Popíšeme si nyní výzkumně ověřený postup letního řízkování; množení z dřevitých řízků má své uplatnění pouze u některých pnoucích růží s dlouhými výhony.

O úspěchu rozhodují následující okolnosti (řazeno podle důležitosti):

1. Vhodná odrůda (druh)

Opakovaně v optimálních podmínkách bylo dosahováno zakořeňování na 80 % výše u následujících odrůd (uvedeno jméno odrůdy, zkratka skupiny, barva, šlechtitel, rok vyšlechtění):

- 'Alexander', ČH, červená, Harkness, 1972
- 'Alchemist', PN, růžová, Kordes, 1956
- 'Amber Sun', FL, tmavě žlutá, Kordes, 2005
- 'Anne Cocker', FL, světle červená, Cocker, 1970
- 'Astronomia', PH, PK, bílá až světle růžová, Mouchotte, 2005
- 'Baletka', PK, bílá, Ježovič, 1990

- ‘Bílý Ideál’, PN, bílá, Böhm, 1937
 ‘Bischofsstadt Paderborn’, FL, červená, Kordes, 1964
 ‘Blanka’, RH, bílá, Benetka, 1993
 ‘Cantilena Bohemica’, ČH, růžová a světle růžová, Havel, 1976
 ‘Colette’, S, růžově oranžová, Meilland, 1993
 ‘Čs. Červený Kříž’, PL, tmavě červená, Böhm, 1937
 ‘Dagmar Hastrup’, RH, světle růžová, Hastrup, 1914
 ‘Diamond Border’, PK, bílá, Poulsen, 1997
 ‘Dolomiti’, PH, bílá a světle růžová, Kordes, 2006
 ‘Dorothy Perkins’, PN, růžová, Jackson, 1901
 ‘Dortmund’, PN, červená, Kordes, 1952
 ‘Escapade’, S, růžová, Harkness, 1967
 ‘Eskimo’, PH, bílá, Kordes, 2001
 ‘Excelsa’, PN, tmavě růžově červená, Walsh, 1908
 ‘Fairy Queen’, PK, tmavě růžově červená, Vurens, 1998
 ‘Felicitas’, S, růžová, Kordes, 1998
 ‘Fiona’, PH, červená, Kordes, 1976
 ‘Fortuna’, PL, světle růžová až světle fialová, Kordes, 2002
 ‘Friesia’, FL, žlutá, Kordes, 1975
 ‘Gelbe Dagmar Hastrup’, RH, světle žlutá, Moore, 1987
 ‘Generál Štefánik’, S, fialová, Böhm, 1931
 ‘Hannovers Weisse’, PK, bílá, Noack, 1995
 ‘Heidefee’, PK, S, tmavě růžová, Noack, 1990
 ‘Heidefeuer’, PK, PH, červeně tmavě růžová, Noack, 1995
 ‘Heideröslein Nozomi’, PK, bílá až světle růžová, Onodera, 1968
 ‘Heidetraum’, PK, tmavě růžová, Noack, 1988
 ‘Indra’, PN, světle růžová, Tantau, 1937
 ‘Innocencia’, PK, bílá, Kordes, 2003
 ‘Immensee’, PK, bílá, Kordes, 1992
 ‘Jabloňový Květ’, RH, bílá a světle růžová, Benetka, 1996
 ‘Jan’, PN, tmavě růžová, Havel, 2009
 ‘Jan Palach’, S, červená, Urban 2001
 ‘John S. Armstrong’, FL, červená, Swim, 1961
 ‘Knirps’, PK, tmavě růžová, Kordes, 1997
 ‘Koré’, S, růžová až fialová, Urban, 1980
 ‘Landora’, ČH, žlutá, Tantau, 1970
 ‘Lady Ann’, MI, fialově růžová, Moore, 1961
 ‘Lavender Dream’, S, PH, světle fialová až světle růžová, Interplant, 1984
 ‘Lichtkönigin Lucia’, S, žlutá, Kordes, 1966
 ‘Lilli Marleen’, FL, červená, Kordes, 1959
 ‘Lovely Fairy’, PL, tmavě růžová, Vurens, 1990
 ‘Ludvík Večeřa’, PN, červená, Večeřa, Látová, 1981

- ‘Lupo’, PH, růžově červená a světle růžová, Kordes, 2006
‘Mainaufeuer’, PK, červená, Kordes, 1990
‘Mainzer Fastnacht’, ČH, světle fialová až světle modrá, Tantau, 1964
‘Margo Koster’, PL, světle červená R, Koster, 1931
‘Märchenland’, S, růžová, Tantau, 1946
‘Maryša’, PL, bílá, Brada, 1936
‘Milano’, FL, červená, Kordes, 2001
‘Milevsko’, S, růžová, Večeřa, Látová, 1980
‘Mount Shasta’, ČH, bílá, Swim, 1962
‘Neon’, PH, tmavě růžová, Kordes, 1999
‘New Dawn’, PN, světle růžová, Dreer, 1930
‘Pink Meidiland’, PL, růžově červená a bílá, Meilland, 1983
‘Pink Spray’, PK, růžová a bílá, Lens, 1980
‘Planten un Blomen’, FL, růžově červená, Kordes, 2008
‘Popcorn’, MI, bílá Morey, 1973
‘Pozdrav z Průhonic’, S, světle růžová, Zeman, 1928
‘Průhonice’, S, tmavě růžově červená, Večeřa, 1974
‘Pussta’, FL, červená, Tantau, 1972
‘Queen Elizabeth’, FG, růžová, Lammerts, 1954
‘Queen of Bermuda’, ČH, červená, Bowie, 1956
‘Red Fairy’, PL, tmavě růžově červená, Moore, 1995
‘Rodeo’, FL, červená, Kordes, 1960
‘Romance’, PH, červená, Urban, 1975
‘Romantic Roadrunner’, RH, světle fialová, Uhl, 2003
Rosa canina, B, světle růžová, Evropa, sev. Afrika, záp. Asie
R. gallica, B, tmavě růžově červená, již. a stř. Evropa
R. majalis, B, růžová, sev. a stř. Evropa
R. multiflora, B, bílá, Japonsko, Korea, Čína
R. nanothamnus, B, růžová, Čína
R. pimpinellifolia, syn. *R. spinosissima*, B, bílá, Evropa mimo severní
R. rugosa, B, fialově červená, vých. Asie
R. sempervirens, B, bílá, již. Evropa, sev. Afrika
R. serafinii, B, světle růžová, již. Evropa
R. villosa, syn. *R. pomifera*, B, světle růžová, sev. a stř. Evropa
R. wichuraiana, B, bílá, vých. Asie
Rosa x alba ‘Suaveolens’, S, bílá, Dieck, 1750
R. x centifolia minor, SS, fialová, Dijon, 1664
R. x paulii, PK, bílá, Paul, 1903
R. x rugotida, RH, růžově fialová, Darthuis, 1950
‘Rose Gaujard’, ČH, fialová a bílá, Gaujard, 1957
‘Rosy Carpet’, PK, světle růžová, Interplant, 1983

- ‘Rotes Meer’, RH, fialově červená, Baum, 1983
 ‘Rotes Phaenomen’, RH, tmavě fialově červená, Baum, 1980
 ‘Rotilia’, PH, červená, Kordes, 1992
 ‘Royal Bassino’, PK, červená, Kordes, 1991
 ‘Roztomilá’, PL, růžová, Urban, 1986
 ‘Rudolfína’, PN, růžová, Benetka, 2002
 ‘Růže Olivetská’, PN, růžová, Böhm, 1938
 ‘Satchmo’, FG, červeně oranžová, McGredy, 1970
 ‘Schneeflocke’, PK, bílá, Noack, 1991
 ‘Schneewittchen’, FL, bílá, Kordes, 1958
 ‘Schöne Koblenzerin’, syn. ‘Marie Rotterová’, FL, červeně růžová a světle růžově bílá, Kordes, 2008
 ‘Sitno’, S, růžově světle fialová, Györy, 2007
 ‘Snow Carpet’, PK, bílá, McGredy, 1980
 ‘Sommerabend’, PK, červená, Kordes, 1993
 ‘Sommerwind’, PK, světle růžová, Kordes, 1985
 ‘Sonnenschirm’, PK, světle žlutá, Evers, 1993
 ‘Super Star’, ČH, světle červená, Tantau, 1960
 ‘Swany’, S, PK, bílá, Meilland, 1977
 ‘The Fairy’, PL, světle růžová, Bentall, 1932
 ‘Träumerei’, ČH, červená, Kordes, 1968
 ‘Tumbling Waters’, PL, bílá, Poulsen, 1996
 ‘Westerland’, S, PN, oranžová, Kordes, 1969
 ‘White Roadrunner’, FL, PH, bílá, Uhl, 2001
 ‘William Lobb’, SS, fialová, Laffay, 1855
 ‘Woburn Abbey’, FL, oranžová a červená, Sidey, 1962
 ‘Zorka’, FL, růžově červená, Večeřa, 1975

Zkratky skupin a jejich charakteristika:

B – botanické růže

původní divoce rostoucí druhy, většinou robustní keře s jednoduchým květem, který má 5 plátků

ČH – čajohybridy

výška 50 až 120 cm, několik pevných vzpřímených výhonů, květy na lodyhách po 1 až 6, poupě pevné, květ o průměru 9 až 14 cm, plný

FG – floribundy grandiflory neboli velkokvěté floribundy

malá skupinka růží podobných čajohybridům, ale s více květy v květenstvích

FL – floribundy

nižší růže obvykle s 4 až 9 květy v květenstvích, průměr květu je 6 až 9 cm

PH – polyantahybridy

květy menší než u floribund (4 až 7 cm) a častěji s volným středem

PL – polyantky

v květenstvích desítky květů o velikosti jen 2 až 5 cm

S – sadové růže, klasické

vzpřímené keře o výšce alespoň 1,2 m, ale častěji 2 i 3 metry, květy různé velikosti i tvaru, některé „sadvoky“ kvetou jen na počátku léta

RH – rugosa hybridy

rozrůstající se keře o výšce obvykle 1 až 1,8 m, větvičky hustě ostnitě, listy se zvláště zvlněným a lesklým povrchem (svraskalé), květ velký, vonící, šípky jsou kulovité až zploštělé kulovité, měkké, dužnaté, velké i 3,5 cm

SS – stolisté růže

vzpřímené asi 2 m vysoké keře, květy nahlučené s velkým počtem plátků, silně voní, kvetou většinou jen na počátku léta

PN – pnoucí růže

růže s dlouhými výhony (2 až 4 m), které se samy nedokáží udržet ve vzpřímené poloze a musí se vyvažovat ke konstrukcím, květy různé velikosti i tvaru, některé pnoucí růže kvetou jen na počátku léta

PK – půdopokryvné růže

plazivé výhony zcela pokrývají půdu, celková výška by neměla příliš přesahovat 80 cm, květy malé, někdy prázdné, kvetení se většinou nepřetržitě opakuje

MI – miniaturní růže

výška do 50 cm, průměr květu jen 2 až 5 cm

Podobně úspěšně je řízkování i u mutací výše uvedených odrůd. Tedy např. dobře zakořeňují nejen růže 'Cantilena Bohemica', ale i 'Cantilena Moravica', 'Cantilena Slovenica' a výchozí odrůda 'Caramba'.

Schopnost zakořeňovat při řízkování je velmi specifickou vlastností a závisí na tom, jací předci se v často spletitých rodokmenech uplatnili. Obecně se dá říci, že hůře koření růže žlutokvěté.

Pokusíme se posoudit zakořeňování u jednotlivých skupin.

Původní botanické druhy včetně okruhu naší růže šípkové (*Rosa canina*), odkud pocházejí i růže používané jako podnože, koření většinou dobře. Velmi špatné je ovšem zakořeňování u druhů *Rosa foetida*, *R. hugonis* a nemnoha dalších.

Mezi čajohybridy a velkokvětými růžemi vůbec není mnoho spolehlivě kořenících odrůd. Pokud růže koření zdlouhavě a nepřiměřeně dlouho, nebývají ani později dostatečně životaschopné. I zde se ovšem najdou dobře kořenící a rostoucí výjimky; např. 'Mount Shasta', 'Rose Gaujard', 'Queen Elizabeth'. Špatné zkušenosti jsou s klasickými čajohybridy typu 'Gloria Dei'. U mnohokvětých růží (floribundami, polyantahybridy a polyantkami) je situace jiná. Koření jich úspěšně většina; dá se říci, že čím menší květy, tím lépe.

Také mezi sadovými a pnoucími růžemi jsou četné dobře kořenící odrůdy. Spolehnout se můžeme na růže s dlouhými tenkými výhony (např. 'Excelsa'). Ověřené je dobré zakořeňování u četných starých odrůd stolistých růží. U rugosa hybridů se dá říci, že řízkování je elegantním způsobem, jak se vyhnout jejich četným ostnům. Musíme ovšem počítat, že se zejména jako pravokořenné budou silně rozrůstat.

Nyní stále více v zahradnických úpravách využívané půdopokryvné růže jsou takřka všechny velmi dobře řízkovatelné. Na větších plochách by navíc odstraňování prorůstajících podnoží bylo značně svízelné. Také miniaturní růže koření dobře. V obchodních řetězcích prodávané kontejnerované rostliny jsou ovšem pro výsadby nevhodné, neboť silně trpí jak černou skvrnitostí, tak venku vymrzáním. Je třeba tedy vycházet z odrůd u nás pěstovaných v zahradách a parcích.

2. Zdravotní stav

Vedle vhodné odrůdy je další velice důležitou podmínkou pro úspěšné letní řízkování růží zdravotní stav. Růže musí mít list bez jakéhokoliv napadení zejména černou skvrnitostí listů. Problém je, že listy jsou často napadeny latentně a tedy nelze na nich pozorovat žádné viditelné příznaky této houbové choroby. Černá skvrnitost se pak v plné míře propukne na množárně a může znamenat velmi podstatné; někdy dokonce stoprocentní ztráty. Na tuto skutečnost nemá vliv chemické ošetření po napíchání řízků. Odrůdy růží jsou napadány černou skvrnitostí v míře velmi různé, ale za určitých okolností mohou být poškozovány všechny. Pokud řízkujeme v prvním možném termínu (tedy v červnu) nebývá ještě skvrnitost více rozšířena a naděje na úspěšné zakořenění je podstatně lepší než u řízků odebíraných z venkovních ploch třeba až v srpnu.

Druhým možným řešením je odebírat řízky z ploch chráněným ve fóliových krytech; případně ve sklenicích. Neošetřované porosty růží zde sice silně trpí padlím, ale to nemá na zakořeňování podstatný vliv a dá se i chemickými postřiky dobře zvládnout. Černá skvrnitost vyžaduje pro šíření kapky vody na listech růží. Pokud tedy ve chráněném prostoru nezaléváme na list a náležitě větráme, získáme vhodné matečné plochy pro odběr řízků.

Podle našich poznatků byla produkce řízků z plochy až nečekaně velká. Růže byly vysazeny hustě ve sponu 40-50 x 40-50 cm, v březnu vždy u všech skupin proveden radikální řez na výšku asi 15 cm, růže pohnojeny plným minerálním hnojivem a byl nad nimi napnut tunelový fóliový kryt. Mimo dobrého zdravotního stavu bylo dosaženo i přirychlování. Během roku pak proběhly tři sklizně v termínech koncem května, v polovině července a počátkem září. Byly přitom odebírány vždy celé kvetoucí lodyhy a ponecháváno jen jedno očko. U sklizni v prvních dvou termínech byly odstraňovány jednorázově z keře všechny lodyhy, tedy i ty nevyzrálé a pro řízkování nevhodné. Tím se zajistilo další jednotné nakvetení. Z jedné mateční rostliny se za rok dalo získat 27 až 123 řízků v závislosti na odrůdě. Nejvyšší výtěžnost byla pochopitelně u růží pnoucích (až 600 řízků ročně z 1 m²), nejnižší u miniaturních a nízkých polyantek (typu 'Margo Koster'). Po poslední sklizni v září bylo vhodné fólie odstranit, růže již hluboce neřezat, nehnojit a zazimovat obvyklým způsobem.

3. Způsob řízkování

Ideálním stádiem pro řízkování růží je doba, kdy se již silně vyvíjí poupě nebo kdy má lodyha první květ na počátku kvetení. Pochopitelně nemusí být každá lodyha květem zakončená; jde nám o vhodnou dobu. Nevhodné jsou lodyhy růží měkké, bylinné a tedy rychle vadnoucí. Zároveň ovšem také lodyhy již odkvétajících růží (třeba z kytic), které koření zdlouhavě. Lodyhy je třeba rozstříhat na jednolistové a jednoočkové řízky. Pouze u drobnolistých růží (typu 'The

Fairy') je vhodnější dělat řízky dvoulisté. Části pod květem s netypicky vyvinutými listy nejsou pro řízkování vhodné. Délka řízku by měla být asi 4 cm, řez veden 0,5 cm nad očkem. Listy u řízku přiměřeně zkrátíme; u větších listů tedy asi na polovinu plochy čepelí.

Pro zakořeňování řízků je ideální skleníková množárna a automatickým mlžením. Není ovšem nutnou podmínkou. Dobrého výsledku je možno dosáhnout i pod nízkými fóliovými oblouky nebo třeba v právě nevyužitém pařeništi. Důležité je, aby byla v prostředí udržována vysoká vzdušná vlhkost při malém kolísání teplot. Náležitě tedy stíníme a omezíme větrání.

Vhodný je substrát složený z 3 dílů rašeliny a 1 dílu perlitu (případně písku). Substrát nesmí obsahovat kompost nebo minerální hnojiva. Báze řízků je jistě možno ošetřit pudrovým stimulatorem, ale u dobré kořenících odrůd je toto opatření zbytečné. Špatně kořenící odrůdy nakonec třeba nějaké kořeny vytvoří, ale dále jsou stejně málo vitální a pro efektivní pěstování nevhodné. Řízky pícháme do sadbovačů šikmo, tak aby se listové plochy vzájemně nedotýkaly. Občas odstraňujeme odumírající žloutnoucí listy. Za 4 až 6 týdnů by měly být sadbovače prokořeněny a nastává vhodná doba pro opakované přihnojování plným kapalným hnojivem. Růže většinou začnou prorašovat z oček.

4. Dopěstování sazenic

Řízkovanci získaní z prvního kvetení růží ať již z fóliovníku nebo venkovních ploch, dosáhnou většinou koncem srpna velikosti výhonů alespoň 10 cm. Dají se vysazovat do řádků na pole obvyklým způsobem. Přitom asi polovinu výhonu zahrneme půdou. Na zimu pochopitelně přikopčeme a v předjarním období zaštipujeme stejně jako u očkovaných růží. Při dobré agrotechnice zejména vzrůstné sadové a pnoucí růže dosahují již na podzim 1. jakostní třídy (3 výhony) a jsou zcela srovnatelné s očkovanci. Méně vzrůstné odrůdy je ovšem často třeba pěstovat ještě další rok. Je tedy vhodné na to myslet již při srpnovém sázení a růže si vytřídit do samostatných řádků.

Při řízkování v červenci je již lépe mladé rostliny umístit na zimu do chráněného prostředí. Nejlépe se osvědčila hluboká polystyrénovými rohožemi chráněná pařeniště. Během našich pozorování zde poklesla teplota půdy v sadbovačích v okolí kořenů růží nejvíce na $-4,8\text{ }^{\circ}\text{C}$ (zima 1984/85), což většina růží přežila bez poškození. Venku měl vzduch ve 2 metrech v Průhonických tehdy rekordních $-27,0\text{ }^{\circ}\text{C}$. Růže umístěné ve vysokém fóliovém krytu byly v oblasti kořenů vystaveny teplotě $-9,2\text{ }^{\circ}\text{C}$. Přežila asi polovina; přičemž mezi jednotlivými odrůdami byly zde značné rozdíly a čajohybridy někdy i zcela vymrzly.

Pokud řízkujeme v srpnu a v září, je nutné zajistit mladým rostlinám již bezmrazé prostředí. Mohou to být i prostory pod stoly ve skleníku. Růže z červencového a pozdnějšího řízkování vysazujeme na pole na jaře po přezimování, sklízíme další rok na podzim.

5. Výsadba

Zde je potřeba jen připomenout, že se k řízkovaným růžím musíme chovat stejně jako k očkovaným. I když tedy zde nehrozí nebezpečí vymrznutí ušlechtilé části, vysazujeme pravokořenné růže o 5 cm hlouběji, než rostly ve školce.

1. odebrané lodyhy
2. připravené řízky
3. napíchané řízky
4. zakořenělé řízky

Pozn. Fotografie ukazují postup prací u růže 'Colette'

Závěr

Pěstování pravokořených růží má své výhody i nedostatky. Mezi nesporné výhody patří nemožnost prorůstání podnoží ve školce i na trvalém stanovišti, což se nejvíce ocení u velkoplošných výsadeb. Odpadá práce s výsevy, pěstováním či nakupováním podnožového šípku. Řízkování je práce po odborné stránce podstatně méně náročná než očkování. Mimoto se řízkuje v nesrovnatelně příjemnějším prostředí, než očkuje na v létě rozpáleném poli.

Nevýhody způsobují, že je řízkování stále méně používané než očkování. Jde především o potřebu udržovat matečný porost růží pro odběr řízků, zatímco pro odběr oček se požívají růže, které se na podzim prodávají. Někdy to ovšem vede až k absurdní situaci, že školkař ani růži, kterou prodává zákazníkovi, dobře v konečné velikosti nezná. Dále je potřeba mít vybavenou množárnu a pro efektivní využití řízkování z pozdního termínu i prostor pro přezimování. Nutnost některé růže očkovat, zatímco jiné by bylo možno výhodně řízkovat, vede k potřebě mít roztříděný sortiment, což při větším rozsahu produkce také může být problém. Potřeba řízků (jsou většinou jednoočkové) i oček je stejná. Rozdíl je v tom, že řízky odebíráme z rostliny dříve než očka.

Mnoho zahrádkářů se pokouší s různými výsledky o letní řízkování růží. Je to věc náhody. Náhodou jim musí přijít do ruky řízkovatelná odrůda, která náhodou nemá listy napadeny černou skvrnitostí. Pokud prostor pro množení je malý (třeba pod okurkovou sklenicí), dochází zde k velkému kolísání teplot a vlhkosti. Když se pak na stejném místě mladé rostliny i přezimují, mají velmi povrchové kořeny a lehce vymrznou. Častá představa, že se řízkováním lehce nahradí mezera v řadě růží, pak také narazí na okolnost, že právě na tomto místě dopěstovávaný řízkovec musí soupeřit o vláhu i světlo s okolními vzrostlými růžemi.

RNDr. Jiří Žlebčík

'Colette'

Pokryvné růže v hradeckém soutěžním rozáriu

Každým rokem se vyhláší v rozáriu v Hradci Králové nejlepší růže v jednotlivých kategoriích, ocenění shrnuje několik hodnocení za více let prováděných v celém vegetačním období. Samostatnou kategorií jsou pokryvné růže. Specifikou hodnocení pokryvných růží je zvláštní důraz, který je kladen na tři význačné parametry, kterým je přisouzena při hodnocení zvláště vysoká váha v porovnání s jinými skupinami růží. Jedná se parametry „olistění“, „odolnost proti houbovým chorobám“ a „bohatost kvetení“. Naopak se vůbec nezohledňují parametry jako jsou např. „tvar keře“ či „stavba květenství“. Chtěl bych zde představit několik zajímavých pokryvných růží špičkové kvality, tak jak se v rozáriu objevily v několika posledních letech. K nim řadím i některé mnohokvěté růže, které mají charakter pokryvných růží, je často spíše věcí názoru, jak na některou růži pohlížet. Není samozřejmě možné na tomto prostoru představit všechny takové růže zpětně za několik let, výběr je soustředěn na kultivary s většinou jednoduššími květy a tedy s celkovou nižší náročností na celoroční údržbu. Roli při výběru hrály samozřejmě i subjektivní estetické preference autora článku i snaha představit širší škálu šlechtitelů a nevyzdvíhat pouze růže jednoho či dvou, i když by si to třeba mnohé zaslouhovaly.

Dolomiti

Dolomiti | KORrahibe (W. KORDES' Söhne Rosenschulen, 2011)

Mnohokvětá růže, nicméně s výrazným pokryvným charakterem. Zaujme nejen vynikajícím zdravím na úrovni uděleného certifikátu ADR, ale především nádherným jásavým zářivým květem, který i přes svoji jednoduchost a drobnost kombinuje několik barev – květní plátky jsou od okrajů teple růžové, směrem ke středu se mění do bílé, střed květu je vyplněn oranžovými tyčinkami. Květ je krásně zvlněný a lehce pohárkovitě zavřený, na slunci se pak široce rozevívá. List je zcela zdravý, tmavě zelený, lesklý. Výška 40-60 cm. Velmi příjemná a optimisticky působící růže, vhodná se skupinách pro privátní zahrady, ale bude krásná a spolehlivá i v městské výsadbě.

Stadt Rom

Stadt Rom | TAN00999 (Rosen Tantau, 2007)

Vynikající pokryvná růže nejvyšší možné kvality, naprostá odolnost proti černé skvrnitosti a padlí, ADR. Výška kolem 50-60cm, vzpřímený růst, nádherný temný lesklý list, hustý porost, květ jednoduchý, zajímavě lehce zvlněné okvětní plátky v teplém temně růžově lososovém tónu, barva se prakticky ani při odkvětu

nemění, téměř neustálé intenzivní kvetení. Nositelka celé řady nejvyšších ocenění ze světových rozárií (Baden, Haag, u nás Zlatá růže města Hradce Králové 2014). Úchvatná růže pro do skupinové výsadby do menší zahrady, ale dokonalá a jedinečná pro městské výsadby.

Larissa | KORbaspro (W. KORDES' Söhne Rosenschulen, 2008)

Růže na pomezí mnohokvětých a pokryvných růží. Do soutěže v Hradci Králové byla přihlášena jako pokryvná, ačkoliv její výška dosahuje 60-80 cm, je tedy vyšší. Květ je drobný, velmi plný, má nádherně tvarované poupě a půvabný rozkvet jsou v čisté růžové barvě, která zůstává stálá i v době odkvětu, k okraji květu je barva světlejší. Vzpřímený pevný krásný růst, velmi hustá růže s lesklým středně až tmavě zeleným drobnějším listem. Zdraví je dokonalé, ADR. Přes svoji vyšší vzrůstnost vhodná jako pokryvná pro rozsáhlejší porosty, ve skupinách krásná pro domácí zahrady. Působí velmi něžně a romanticky.

Maid of Honour | JACwhink (Jackson & Perkins, 2007)

Jemně působící růže jednoduchých bílých až delikátně světlounce růžových květů s výrazně žlutými tyčinkami ve středu, velmi jemná vůně. Výška kolem 50 cm, může být podle podmínek i vyšší, zcela zdravá a odolná, středně zelené lesklé olistění. Do rozária zaslal její evropský distributor společnost Spelarosa z Nizozemí. V roce 2012 získala 1. místo v kategorii pokryvných růží. Díky své barvě velmi jemně až romanticky působící. Krásná ve skupinách a vhodná pro osázení jako pokryvná růže.

Smart Meidiland | MEIcloude (Meilland International, 2007)

Malé jednoduché růžově bílé až velmi světle růžové květy s bíle žlutým středem a zlatými tyčinkami, květy rostou v bohatých přisedlých trsech. Výška 30-50 cm, světle až středně zelený lesklý list. Vytváří pěkné delší pevné výhony, které jsou poléhavé, takže celý habitus výborně odpovídá typu široké pokryvné růže. Výborně zdraví bez stop houbových chorob až do pozdního podzimního období. V Hradci Králové 1. místo v kategorii mnohokvětých růží v roce 2008. Vynikající jako nižší široká pokryvná růže do větších ploch, do větších skalek, působí přírodně.

Candia Meidiland | MEIboulka (Meiland International, 2006)

Nositelka celé řady nejvyšších ocenění ze světových rozáříí (Ženeva, Madrid, Lyon, Nagasaki), ADR. Větší jednodušší spíše plochý květ se široce oválnými květními lístky, na lícni straně květu příjemná zářivá intenzivní červená barva lístků s bílým středem květu a zlatými tyčinkami, rub je světlejší v lehce růžovějším odstínu, nevoní. Jemnější olistění s malých tmavě zelených měkkých listů, výška 50-70 cm, vytváří porosty podobné hustému drobnému křoví. Velmi zdravá, ADR, i když ve velmi pozdních podzimních měsících se výjimečně objevila černá skvrnitost. Pokud

se po prvním kvetení nesestříhá, vykvete přesto znovu, ale z prvních květů zůstanou krásné drobné kulaté oranžové šípky s vysokou estetickou hodnotou. Neobyčejná výjimečná růže, charismatická, ve větších skupinách je doslova klenotem zahrady. Dá se považovat za mnohokvětou i pokryvnou růži.

Silk Border | POULTC007 (Poulsen Roser, 2005)

Růže s většími poloplnými květy (až 10-15 petalů) velmi příjemného neobvyklého žlutého odstínu, podle ročního období od barvy světle zářivě žluté až po temnější žluť. Nekvete úplně bohatě, ale květy rostou v trsech a vykvétají po celou sezónu. List krásný tmavě zelený, lesklý, poměrně veliký, výška 50-80 cm. V Hradci Králové 1. cena v kategorii pokryvných růží 2008. Šlechtitelská společnost ji uvádí ve své sekci Towne & Country, která zahrnuje růže určené pro krajinu, parky a větší zahrady.

Innocencia | KORstarnow (W. KORDES Söhne Rosenschulen, 2003)

Není běžné, aby bílá růže získala tolik ocenění a stala se dokonce i Zlatou růží, tedy nejlepší růží, města Hradce Králové, jako se to stalo v roce 2006 této jedinečné růži. Růže se pohybuje svým habitem na pomezí mnohokvětých a pokryvných typů, jako pokryvná je bezesporu jednou z nejlepších voleb, kterou lze učinit. Poloplňný poměrně veliký květ v bílé barvě s nádechem do teple žlutého ladění, krásná sladká intenzivní vůně. Vynikající zdraví, ADR. Tmavě zelený lesklý list, habitus velmi kompaktní, nevytváří vystřelující větve, výška asi 50 cm. Vynikající do parkové a městské výsadby.

Diamant | KORgazell (W. KORDES Söhne Rosenschulen, 2001)

Již starší, ale další vynikající bílá pokryvná růže, ADR. Stovky malých poloplňných květů doslova pokrývají celý povrch keříku, takže se rostlina zdá až jakoby zaspaná sněhem teplých bílých rozvolněných květů. Velmi jemný hustý lesklý list, pevný růst, srůstá v neprodyšné porosty do výšky asi 50-70 cm. Nádherně ji lze kombinovat s habitem s ní téměř identickou Sunny Rose | KORkilgwen, která je ovšem ve světlém jemně žlutém provedení.

Na závěr

Doporučujeme pokryvné růže svým přátelům i do zahrad. Pro mnohé milovníky zahrad jsou pokryvné růže stále novým pojmem. Vysvětlujeme jim, že osadit zahradu jen velkokvětými růžemi není pro krásu a působivost kompozice zdaleka to nejlepší.

RNDr. Václav Koula, Soutěžní rosárium Hradec Králové

Růže nad Děčínem

Nad městem Děčínem i nad údolím Labe se vypíná na příkrém vrchu nyní udržovaný zámek. Přístup k němu vede z východní strany, jež je odvrácená od řeky. Původně dřevěný hrad poprvé uváděný již v roce 993 byl ve 13. století přestavěn na kamenný královský hrad, ale r. 1444 byl dobyt a vypálen. Na impozantním místě vznikl ovšem zámek, který byl postupně několikrát přestavován a upravován. Ze zahradnického hlediska je pro nás podstatná barokní rekonstrukce z poloviny 17. století, kdy se hlavní kompoziční osou celého objektu stala nová přístupová cesta nazývaná Dlouhá jízda. A dlouhá opravdu stále je, protože měří 292 metrů. Je ohraničena 7,5 metrů vysokými zdmi a tak je samotný výstup k zámku zajímavým zážitkem.

Děčínský zámek

Podél Dlouhé jízdy ze severní strany byla za zdí již v 17. století založena okrasná zahrada. Tuto ohraničuje na západní straně sala terrena, což je termín v historické architektuře pro (přeloženo z italštiny) přízemní sál. V průčelí sala terreny dominují tři vysoké arkády (sloupy) a její zdi a strop zdobí fresky Guiseppa Bragaglia. Námětem nástrovní malby z roku 1678 se stal příběh Faethóna, syna boha slunce Héliá, i další výjevy z řecké mytologie. Tato místnost je z jedné strany otevřena do zahrady. V letních podvečerech se tu pořádají koncerty vážné hudby. Ze strany východní navazuje na zahradu dvoupatrový gloriol se schodišti a terasami, kde stojí sedm ženských soch – římské bohyně Flóra (jara a květu), Ceres (plodnosti a úrody), Venuše (lásky a krásy), Pomona (sadů, zahrad a ovocných stromů) a tři neurčité alegorie. Na zábradlí schodiště jsou čtyři pískovcové sochy sedících lvů se znaky majitele zámku hraběte Maxmiliána Thuna a jeho tří manželek (Marie z Lordonu, Marie z Lichteinsteinu, Marie z Preysingu). Můžeme tedy říci, že zahrada se pyšní velmi důstojnou klasickou výzdobou.

Název Růžová zahrada se rozšířil po roce 1881, kdy zde založil zámecký zahradník František Jošt mladší rozárium. Bylo jedno z nejznámějších v habsburské monarchii a rostlo zde na 2000 růží. Po tomto slavném období ovšem následoval úpadek, protože zámek od 30. let dvacátého století obývali vojáci a ti se o růže příliš nestarali. K rekonstrukci zahrady došlo na přelomu 50. a 60. let minulého století a nedávno pak k několika nutným opravám.

Nyní v Růžové zahradě nalezneme docela jiné odrůdy než koncem 19. století. Sběrka je to nevelká, ale popsaná a dobře udržovaná. Obsahuje zejména čajohybridy a floribundy na větších plochách.

Bez nároku na úplnost je možno jmenovat:

Čajohybridy:

'Baccara' (Meilland 1954), červená

'Gloria Dei' (Meilland 1942), světle žlutá a světle růžová

'Kontrast' (VEG 1981), červeně růžová a žlutá

'Lidka' (Urban 1985), světle červená

část rozária se sala terrena

část rozária s glorií

'Baccara'

'Rose Gaujard' (Gaujard 1957), fialová a bílá
'Super Star' (Tantau 1960), světle červená

Floribundy:

'Allgold' (Le Grice 1956), žlutá
'Eva Teschendorff' (Grünewald 1923), bílá
'Goldilocks' (Boerner 1945), žlutá
'Kimono' (de Ruiter 1961), růžová
'Lilli Marleen' (Kordes 1959), červená
'Rumba' (Poulsen 1958), červená a žlutá

'Kontrast'

Pnoucí růže:

'Demokracie' (Böhm 1935), červená
'Golden Showers' (Lammerts 1956), žlutá
'Händel' (Mc Gredy 1965), růžová a bílá
'New Dawn' (Dreer 1930), světle růžově bělavá

Sadové růže

'Märchenland' (Tantau 1946), růžová

Miniaturní

'Baby Masquerade' (Tantau, 1955), červeně oranžová a žlutá

'Eva Teschendorff'

Remontantky

'Frau Karl Druschki' (Lambert, 1901), bílá

Jmenovky jsou stabilní a netrpí vandalismem. Občas vidíme běžné překlepy, které si milovník růží snadno uvede na pravou míru.

Následují případy, ovšem vysvětlení vyžadují:

'Concerto' (Meilland 1953), nebude správné označení (není to růže červená), jedná se o odrůdu vyšlechtěnou stejným růžařem později a nese celý název 'Concerto 94' (Meilland 1994); floribunda růžová a světle oranžová.

Odrůda označená zde jako 'Faust' (floribunda světle růžová a bílá), není, jak by se dalo předpokládat, růže 'Doctor Faust' (Kordes 1957), neboť tato floribunda je žlutá a růžově červená.

Růže 'Frau Ditta Grünberk', která se zde jeví jako tmavě růžový čajohybrid, je pro nás původu neznámého.

'Fantazie' = 'Fantasia' (Kordes 1974), pnoucí, červená
'Korall Down' = 'Coral Dawn' (Boerner 1952), pnoucí, světle růžová

'Ritta Um' = 'Rittertum' (McGredy 1976), čajohybrid, světle červeně růžová a žlutě oranžová

Růžová zahrada je otevřena od května do září denně od 10 hod. Zavírá se v 20 hod., v září již v 18 hod. V říjnu je otevřeno ve stejnou dobu jako v září, ale jen o víkendech. Plné vstupné činí 15 Kč. Vstupenky zakoupíte přímo na zahradě nebo v pokladně zámku. Každý musí přiznat, že v době květu je Růžová zahrada jedním z nejkrásnějších míst v Děčíně. Její kouzlo spočívá v kombinaci výjimečné barokní architektury a podmanivé krásy růží. Z Růžové zahrady je úžasný výhled na město, je tu i příjemné posezení a místo na odpolední odpočinek.

www.decin.cz/2011/02/zamek-decin/

Jiří Žlebčík

'Faust'

'Frau Ditta Grünberk'

Na návštěvě u Dunaje

Celkový pohled

Málokdy si to uvědomujeme, ale jen necelých 30 km vzdušnou čarou od naší šumavské hranice teče Dunaj. Na něm pak leží Linz (česky Linec, odtud linecké těsto) hlavní město spolkové země Oberösterreich (Horní Rakousko). Je to třetí největší město Rakouska s 194 tis. obyvateli. U města této kategorie bychom předpokládali i existenci botanické zahrady. Ta tady opravdu na kopci nad městem je. Dočteme se toho o ní ovšem dost málo a o růžích zde vysazených skoro nic, což je velká škoda.

Linecká botanická zahrada byla v současné době (i když na menší ploše) založena roku 1952. Nyní má 4,2 ha a pyšní se 10 tis. pěstovanými druhy. Zahrada má pět moderních skleníků, které poskytují útočiště mimo obvyklého sortimentu zejména unikátní kolekci kaktusů, kamélií i orchidejí. Venkovní expozice zahrnují část vysazenou podle botanického systému i podle rostlinných společenstev. Je zde také pěkné alpinum. Pro pobavení slouží venkovní rybníček s početnou osádkou severoamerických vodních želv. Na tabulích vidíme znázorněny národní rostliny; ČR byl přidělen chmel.

Botanická zahrada má ideální klima, které u nás jen obtížně nalezneme. Je uváděná průměrná roční teplota 9,4 °C, průměrná lednová -0,7 °C, roční úhrn srážek 832 mm je přitom docela velký. Hladina Dunaje je ve městě 253 m.n.m., vstup do botanické zahrady má 322 m. Růže jsou zastoupeny velmi vyváženě všemi skupinami. Jsou zde i odrůdy, které u nás vzhledem k malé mrazuvzdornosti nenajdeme. Výsadby jednotlivých skupin růží jsou většinou v nepravidelných útvarech; uvedena je charakteristika skupiny.

Nikde jsem nenašel údaje, kolik odrůd a keřů růží zde roste, ale na botanickou zahradu by to byla čísla jistě účtyhodná. Podařilo se mi při dvou návštěvách vidět (většinou v květu) následující druhy a odrůdy. Celkový počet se dá odhadnout asi na 300 položek.

Botanické druhy (prázdné květy, kvetou jednou)

- R. arvensis*, jižní a západní, vzácně střední Evropa
- R. arvensis* 'Splendens' (Anglie 1837), bíle světle růžová
- R. banksiae lutea*, Čína, žlutá
- R. canina*, Evropa, severní Afrika, západní Asie, světle růžová

- R. canina* 'Kiese' (Kiese 1910), S, světle růžově červená
R. centifolia, Malá Asie, stolístka, růžová
R. dumetorum, Evropa, Malá Asie, severní Afrika, bíle světle růžová
R. foetida var. *bicolor*, Malá Asie, světle červená a žlutá
R. foetida var. *persiana*, Malá Asie, žlutá
R. gallica, jižní a střední Evropa, růžově fialová
R. gallica f. *officinalis*, jižní Evropa, červeně tmavě růžová
R. gallica 'Versicolor', světle růžová a světle fialová
R. glauca, jižní a střední Evropa, tmavě růžová
R. chinensis mutabilis, světle růžová a světle oranžově bílá
R. chinensis var. *viridiflora*, zelená
R. inodora, střední a západní Evropa, bíle světle růžová
R. maximowicziana, Střední Asie, bílá
R. multiflora, Japonsko, Korea, Čína, bílá
R. pimpinellifolia, Evropa mimo severní část, bílá
R. primula, Střední Asie, severní Čína, světle žlutá
R. roxburghii, Čína, světle růžová
R. rubiginosa, Evropa, západní Asie, severní Afrika, tmavě růžová
R. rugosa, východní Asie, fialově červená, opakuje kvetení
R. sempervirens, jižní Evropa, severní Afrika, bílá
R. sherardii, západní a střední Evropa, tmavě růžová
R. stylosa, jižní, západní Evropa, severní Afrika, Střední Asie, bílá,
R. tomentosa, Evropa mimo severní, západní Asie, světle růžová

Hybridní druhy

- R. x alba* 'Semiplena', bílá
R. x damascena 'Trigintipetala', světle růžová
R. x hibernica, bíle světle růžová
R. x macrantha, bíle světle růžová
R. x odorata pseudindica, bíle světle oranžová a světle růžová
R. x paulii, bílá
R. x pseudoscabriuscula, bíle světle růžová
R. x reversa, růžová
R. x spinulifolia, růžová

Odrůdy růží

- Aachener Dom (Meilland 1981), ČH, FG, červenorůžová
 Admired Miranda (Austin 1982), FL,ČH, anglická, bíle světle růžová

'Admired Miranda' (Austin 1982)

'Alfred Colomb' (Lacharme 1865)

'Archiduc Joseph' (Nabonnand 1892)

'Australian Gold' (Kordes 1980)

'Baby Blanket' (Kordes 1991)

'Blush Noisette' (Noisette 1814)

'Climbing Mrs. Pierre S. du Pont' (Hillock 1933)

'Elegance' (Brownell 1933)

Aglaia (Schmidt 1896), hybrid *R. multiflora*, PN, bílá a světle žlutá, jednou kvetoucí

Aimée Vibert (Vibert 1828), noisettka, bílá

Albéric Barbier (Barbier 1900), PN, bílá, jednou kvetoucí

Alberich (de Ruiter 1954), MI, PL, červená

Alfred Colomb (Lacharme 1865), remontantka, fialově červená

Alnwick Castle (Austin 2001), S, světle růžová až světle fialová

American Pillar (Fleet 1902), PN, tmavě růžová a bílá, prázdná, jednou kvetoucí

Amulett (Tantau 1991), MI, FL, tmavě růžová

Andalusien (Kordes 1976), FL, tmavě červená, ADR

André le Notre (Meilland 2001), ČH, bíle světle růžová

Archiduc Joseph (Nabonnand 1892), čajová růže, tmavě růžová

Archiduchesse Elizabeth d' Autriche (Moreau 1881), remontantka, světle fialově růžová

Australian Gold (Kordes 1980), ČH, FL, FG, žlutě světle oranžová a světle růžová

Ayrshire Queen (?), PN, bíle světle růžová

Baby Blanket (Kordes 1991), PH, FL, světle růžová

Baby Gold Star (Dot 1940), MI, žlutá

Baby Masquerade (Tantau 1955), MI, růžově červená a žlutá

Balduin (de Ruiter 1955), MI, světle růžová

Baron Girod de l' Ain (Reverchon 1897), remontantka, bourbonka, tmavě fialově červená

Bella Rosa (Kordes 1981), FL, světle růžová

Bettina (Meilland 1953), ČH, FL, oranžově světle červeně růžová

Blanche Fleur (Vibert 1835), stolístka, bílá

Blanche Moreau (Moreau 1880), mechovka, bílá, jednou kvetoucí

Blue Bajou (Kordes 1993), FL, PH, světle fialová až světle modrá

Bluennette (de Ruiter 1983), FL, MI, tmavě růžově fialová

Blush Noisette (Noisette 1814), noisettka, bíle světle růžová

Bonica 82 (Meilland 1982), FL, PH, světle růžová

Botero (Meilland 1999), ČH, červená

Bullata (Duhamel 1801), stolístka, tmavě růžová, jednou kvetoucí

Candy Rose (Meilland 1980), PH, S, PK, tmavě a světle růžová, prázdná

Cécile Brunner (Pernet 1881), bengálka, bíle světle růžová

Centifolia Variegata (Vibert 1839), stolístka, červeně tmavě růžová a světle růžová, jednou kvetoucí

Circus (Swim 1956), FL, žlutá a červeně tmavě růžová

Climbing Cécile Brunner (Hosp 1894), PN, S, světle růžově bílá
 Climbing Iceberg (Cant 1968), PN, bílá
 Climbing Mevrouw G. A. van Rossem (Gaujard 1937), PN, oranžová
 Climbing Mrs. Pierre S. du Pont (Hillock 1933), PN, žlutá
 Complicata (? 1800), hybrid *R. gallica*, růžová, prázdná, jednou kvetoucí
 Confidence (Meilland 1951), ČH, světle růžová
 Coraline (Dot 1955), MI, PL, červeně tmavě růžová
 Coupe d'Hébé (Laffay 1840), bourbonka, růžová, jednou kvetoucí
 Dagmar Späth (Späth 1935), PH, FL, bílá
 Degenhard (de Ruiter 1954), MI, tmavě růžová a bíle světle růžová
 Diamond Jubilee (Boerner 1947), ČH, světle žlutá a světle růžová
 Duftwolke (Tantau 1963), ČH, červená
 Duftzauber (Kordes 1969), ČH, červená
 Dukát (Tantau 1955), PN, žlutá
 Edelweiss (Poulsen 1969), PK, FL, bílá
 Elegance (Brownell 1933), PN, světle žlutá
 Else Poulsen (Poulsen 1924), PH, FL, růžová
 English Garden (Austin 1986), ČH, S, anglická, bíle světle žlutá
 Erfurt (Kordes 1939), S, světle růžová
 Eurydice (Geschwind 1887), S, PN, bíle světle růžová
 Eva (Kordes 1933), PN, tmavě červená
 Evelyn (Austin 1991), S, angličanka, světle oranžová a světle růžová
 Felicia (Pemberton 1928), S, světle růžově bílá
 Felleberg (? 1836), bengálka, růžová
 Fiona (Kordes 1976), PH, PK, červená
 Francis E. Lester (Lester 1946), S, PN, hybrid *R. moschata*, bílá, prázdná, jednou kvetoucí
 Francofurtana (? 1576), S, světle fialová až světle růžová, jednou kvetoucí
 Frau Karl Druschki (Lambert 1901), remontantka, bílá
 Fräulein Octavia Hesse (Hesse 1909), PN, bíle světle růžová
 Freya (Geschwind 1910), S, PN, hybrid *R. canina*, bíle světle růžová, prázdná
 Friesia (Kordes 1973), FL, žlutá
 Geisha (Geschwind 1913), S, PN, hybrid *R. multiflora*, růžově červená

'Erfurt' (Kordes 1939)

'Francis E. Lester' (Lester 1946)

'General Schablikine' (Nabonnand 1878)

'Great Maiden's Blush' (? 1629),

'Gruss an Freundorf' (Praskac 1913)

'Hamburg' (Kordes 1935)

'Happy Child' (Austin, 1993)

'Hermosa' (Marcheseau 1832)

General Jacqueminot (Roussel 1853), remontantka, červeně fialová

General Schablikine (Nabonnand 1878), čajová růže, růžová

Georges Vibert (Robert 1853), provinciálka, tmavě růžová

Gertrude Jekyll (Austin 1986), S, PN, angličanka, tmavě a světle růžová

Geschwind's Nordlandrose (Geschwind 1884), S, červeně tmavě růžová

Geschwind's Schönste (Geschwind 1900), S, PN, růžová

Gloire de Dijon (Jacotot 1853), noisetka, růže čajová, světle žlutě růžová

Gloire des Polyantha (Guillot 1886), PL, tmavě růžová

Gloria Dei (Meilland 1942), ČH, světle žlutá a světle růžová

Gloria Mundi (de Ruyter 1929), PL, MI, světle červeně oranžová

Golden Showers (Lammerts 1956), PN, světle žlutá

Golden Wings (Shepherd 1956), S, PH, světle žlutá, prázdná

Goldjuwel (Tantau 1993), MI, tmavě žlutá

Good as Gold (Warner 1994), PN, světle žlutá

Graham Thomas (Austin 1983), S, angličanka, žlutá

Great Maiden's Blush (? 1629), hybrid *R. x alba* a *R. centifolia*, světle růžově bílá, jednou kvetoucí

Gruss an Aachen (Geduldig 1909), FL, světle růžově bílá

Gruss an Freundorf (Praskac 1913), PN, červeně fialová, jednou kvetoucí

Gruss an Teplitz (Geschwind 1897), ČH, bengálka, červená

Hamburg (Kordes 1935), S, červená, prázdná

Händel (Mc Gredy 1965), PN, S, růžová a bílá

Happy Child (Austin, 1993), ČH, S, angličanka, žlutá

Heidtraum (Noack 1988), PK, PH, tmavě růžová

Hermosa (Marcheseau 1832), begálka, bourbonka, světle růžová až světle fialová

Herz As (Tantau 1963), ČH, červená

Champneys' Pink Cluster (Champneys 1811), noisetka, bíle světle růžová

Chapeau de Napoleon (Vibert 1827), PN, S, mechovka, růžová, jednou kvetoucí

Chaplin's Pink Rambler (Chaplin 1928), PN, růžová, jednou kvetoucí

Charles Austin (Austin 1973), S, angličanka, světle oranžově žlutá a světle růžová

Chinatown (Poulsen 1963), S, ČH, temně žlutě oranžová

Chippendale (Evers 2005), ČH, S, světle oranžová a světle růžová
 Chorus (Paolino 1974), FL, ČH, FG, světle červená
 Irene of Denmark (Poulsen 1948), FL, bílá
 Johann Strauss (Meilland 1993), ČH, FL, světle růžově bílá
 Joseph Guy (Nonin 1919), FL, PH, růžově fialová
 Julien Potin (Pernet 1927), ČH, světle žlutá
 Juno (Laffay 1847), stolistka, bíle světle růžová
 Kaiserin Auguste Viktoria (Lambert 1891), ČH, bílá
 Kardinal (Kordes 1985), ČH, červený
 Kent (Poulsen 1988), PK, FL, PH, bílá
 Kir Royal (Meilland 1993), PN, S, světle a tmavě růžová, ADR
 La Mortola (Hanbury 1954), PN, bílá, prázdná
 La Reine (Laffay 1842), remontantka, tmavě růžová
 La Reine Victoria (Schwartz 1872), bourbonka, PN, růžově světle fialová
 Lady Hillingdon (Lowe 1910), růže čajová, tmavě žlutá
 Lady Mary Fitzwilliam (Bennett 1880), ČH, světlé růžová
 Lady Rose (Kordes 1979), ČH, světlé červená
 Laminuete (Lambert 1969), ČH, FL, růžová, bílá a světle žlutá
 Laura Ford (Warner 1989), PN, PH, žlutá
 Lavaglut (Kordes 1978), FL, tmavě červená
 Leonie Lamesch (Lambert 1899), PH, FL, růžově světle červená a světle oranžová
 Lichterloh (Tantau 1955), S, PH, FL, červená
 Lippay János Emléke (Márk 1994), PL, MI, světle fialově růžová
 Little Dorrit (Reeves 1930), PL, tmavě růžová
 Little Rambler (Warner 1994), PN, S, světle růžová
 Louise Odier (Margottin 1851), bourbonka, růžově světle fialová
 Madame Sancy de Parabere (Bonnet 1874), hybrid
R. pendulina, PN, růžová
 Maily (Kordes 1984), MI, červená a světle růžová
 Mainzer Fastnacht (Tantau 1964), ČH, světle fialová až světle modrá
 Maiwunder (Kordes 1966), S, žlutá
 Mandarin (Kordes 1987), MI, světle červená a žlutooranžová
 Margaret Merril (Harkness 1977), FL, FG, ČH, bílá
 Marie van Houtte (Ducher 1871), růže čajová, bíle světle žlutá a světle růžová
 Mary Rose (Austin 1983), S, angličanka, růžově světle fialová

'Chippendale' (Evers 2005)

'Juno' (Laffay 1847)

'Kaiserin Auguste Viktoria' (Lambert 1891),

'Lady Hillingdon' (Lowe 1910)

'Lady Rose' (Kordes 1979)

'Laura Ford' (Warner 1989)

'Leonie Lamesch' (Lambert 1899)

'Lippay János Emléke' (Márk 1994)

Mary Wallace (Fleet 1924), PN, světle růžová
 Mattentepich (?), PK, bíle světle růžová
 May Queen (Fleet 1898), PN, světle růžová, jednou kvetoucí
 Michele Meilland (Meilland 1945), ČH, světle růžová
 Mini Lights (Dickson 1987), MI, světle žlutá, prázdná
 Mme. Caroline Testout (Pernet 1890), ČH, růžová
 Mme. Pierre Oger (Oger 1874), bourbonka, světle růžová a bílá
 Molde (Tantau 1964), FL, PH, červená
 Montana (Tantau 1974), FL, červená
 Morning Dawn (Boerner 1955), PN, růžově bílá
 Mosel (Lambert 1920), PN, S, růžová
 Mount Shasta (Swim 1962), ČH, bílá
 Mozart (Lambert 1937), S, tmavě růžově fialová a bílá, prázdná
 Mrs. John Laing (Bennett 1887), remontantka, světle fialově
 růžová
 Mrs. Pierre S. du Pont (Mallerin 1928), ČH, žlutá
 Muttertag (Grootendorst 1949), PL, MI světle červeně růžová
 New Dawn (Dreer 1930), PN, bíle světle růžová
 Nigrette (Krause 1933), FL, tmavě červená
 Nina Weibull (Poulsen 1961), FL, červená
 Niphetos (Bougere 1835), čajová růže, bílá
 Nostalgie (Tantau 1995), ČH, FG, růžově červená a bílá
 Nymphenburg (Kordes 1954), S, světle růžová
 Oeillet Flamand (Vibert 1845), hybrid *R. gallica*, růžová,
 jednou kvetoucí
 Omar Khayyám (? 1893), hybrid *R. x damascena*, světle
 růžová, jednou kvetoucí
 Ombrée Parfaite (Vibert 1823), stolístka, fialově červená,
 jednou kvetoucí
 Open Arms (Warner 1995), PN, bíle světle růžová
 Orange Juwel (Kordes 1967), PL, MI, světle růžová
 Orange Triumph (Kordes 1937), PL, PH, světle červeně růžová
 Orléans Rose (Levasseur 1909), PL, růžově fialová
 Othello (Austin 1986), S, angličanka, červeně tmavě růžová
 Pascali (Lens 1963), ČH, bílá
 Paul Neyron (Levet 1869), remontantka, růžová
 Paul Noël (Tanne 1913), PN, růžová a bílá, jednou kvetoucí
 Penelope (Pemberton 1924), FL, S, bíle světle růžová
 Perle d'Or (Rambaux 1875), bengálka, bíle světle oranžová
 a světle růžová
 Petite de Hollande (Prior 1791), stolístka, růžová, jednou
 kvetoucí

Pink Meidiland (Meilland 1983), PL, S, růžově červená a bílá, prázdná, jednou kvetoucí
 Pink Peace (Meilland 1958), ČH, růžově světle fialová
 Poker (Meilland 1998), ČH, bíle světle růžová
 Pretty Jessica (Austin 1983), S, angličanka, fialově růžová
 Prince Camille de Rohan (Verdier 1861), remontantka, fialově červená
 Prominent (Kordes 1970), FG, ČH, červená
 Prosperity (Pemberton 1919), S, bíle světle růžová
 Pullman Orient Express (Twomey 1991), ČH, světle žlutá a růžově světle červená
 Queen Elizabeth (Lammerts 1954), FG, růžová
 Raubritter (Kordes 1936), S, PN, PH, růžová
 Reine des Violettes (Millet 1860), remontantka, fialově růžová
 Reve d'Or (Ducher 1869), noisetka, bíle světle žlutá
 Robin Hood (Pemberton 1927), S, PN, PH, růžová, prázdná
 Rödhätte (Poulsen 1911), PH, FL, tmavě růžová
 Rosali (Tantau 1983), FL, růžová
 Rose des Quatre Saisons (Hay, 1633), stolístka, světle růžová
 Rosenmärchen (Kordes 1940), FL, PH, růžově světle oranžová
 Rosmarin (Kordes 1965), FL, MI, světle růžová a bílá
 Rouletii (Correvon 1922), MI, růžově světle fialová
 Safrano (Beauregard 1839), růže čajová, bíle světle růžová
 Saint Cecilia (Austin 1987), S, angličanka, světle růžově bílá
 Samba (Kordes 1964), FL, červeně oranžová a žlutá
 Scarlet Meidiland (Meilland 1986), PK, PL, červená
 Sharifa Asma (Austin 1989), ČH, FG, FL, angličanka, světle růžově bílá
 Scharlachglut (Kordes 1952), S, červeně tmavě růžová, prázdná
 Schneeküsschen (Kordes 1993), MI, bílá
 Schwarze Madonna (Kordes 1992), ČH, tmavě červená
 Skyrocket (Kordes 1934), PN, S, červeně tmavě růžová
 Small Double White (? 1613), hybrid R. x alba, bílá, jednou kvetoucí
 Soleil d'Or (Pernet 1900), ČH, bíle světle žlutá a světle růžová
 Sombreuil (Robert 1880), růže čajová, PN, bíle světle oranžová
 Sonnenkind (Kordes 1986), MI, žlutá
 Souvenir de Claudius Pernet (Pernet 1920), ČH, žlutá a bílá
 Souvenir de la Malmaison (Béluzé 1843), bourbonka, bílá
 Stadt Wien (Kordes 1981), ČH, červená

'Madame Sancy de Parabere' (Bonnet 1874)

'Mandarin' (Kordes 1987)

'Molde' (Tantau 1964)

'Mosel' (Lambert 1920)

'Ombree Parfaite' (Vibert 1823)

'Orléans Rose' (Levasseur 1909)

'Perle d'Or' (Rambaux 1875)

'Pullman Orient Express' (Twomey 1991)

Super Dorothy (Hetzel 1986), PN, růžová
 Sutter's Gold (Swim 1950), ČH, oranžově žlutě růžová
 Swany (Meilland 1977), S, PH, PK, bílá
 Symphonie (Austin 1986), FL, FG, S, angličanka, bíle světle žlutá
 The Bishop (Descemet 1790), hybrid R. gallica, tmavě fialová, jednu kvetoucí
 Träumerei (Kordes 1968), ČH, FL, světle červená
 Tricolore de Flandre (Houtte 1846), provinciálka, růžově světle fialová, jednu kvetoucí
 Trier (Lambert 1904), PN, S, bíle světle žlutá
 Turner's Crimson Rambler (Turner 1893), PN, S, fialově červená a světle fialová, jednu kvetoucí
 Tuscany (? , 1596), hybrid R. gallica, tmavě červeně fialová, jednu kvetoucí
 Ulrich Brünner Fils (Levet 1881), remontantka, fialově červená
 Variegata di Bologna (Bonfiglioli 1909), bourbonka, světle růžově bílá a růžově červená
 Vatertag (Tantau 1959), PL, MI, PH, světle červená
 Veilchenblau (Schmidt 1908), S, PN, fialová a světle fialová, jednu kvetoucí
 Venusta Pendula (Kordes 1928), PN, bíle světle růžová
 Virgo (Mallerin 1947), ČH, bílá
 Vison Blanc (McGredy 1966), FG, FL, bílá
 Warm Welcome (Warner 1992), PN, oranžově světle červená, prázdná
 Westerland (Kordes 1969), S, PN, oranžová
 White Meidiland (Meilland 1984), PK, PL, MI, bílá
 White Pet (Henderson 1879), PL, bílá
 White Queen Elizabeth (Banner 1965), FG, FL, bíle světle růžová
 White Wings (Krebs 1947), FL, bílá, prázdná
 William Allen Richardson (Ducher 1878), noisetka, světle oranžová a bíle světle žlutá
 William Lobb (Laffay 1855), mechovka, světle fialově růžová
 Winchester Cathedral (Austin 1988), S, FL, angličanka, bílá
 Yellow Queen Elizabeth (Vlaeminck 1964), FG, světle žlutá
 Zéphirine Drouhin (Bizot 1868), bourbonka, tmavě růžová
 Zwergenfee (Kordes 1979), MI, PH, FL, světle červená

O správnosti popisu je možno pochybovat v následujících případech:

R. centifolia minor (Francie, 1664), stolístka, má být fialová, ale je v Linci bíle světle růžová

'Jayne Austin' (Austin 1990), angličanka, má být žlutá a růžová, ale je v Linci fialově růžová

'Marie Dermar' (Geschwind 1889), noisetka, PN, má být bíle světle růžová, ale je v Linci červeně tmavě růžová

'Nice Day' (Warner 1994), PN, má být růžově oranžová, ale je v Linci bíle světle růžová

'Nuits d'Young' (Laffay 1845), stolístka, jednou kvetoucí, má být tmavě fialově červená, ale je v Linci světle růžová

'Silberlachs' (Tantau 1944), FL, má být růžová, ale je v Linci červená, prázdná

'Tantaus Überraschung' (Tantau 1943), FL, má být červená, ale je v Linci světle růžová, prázdná

Zkratky:

ČH – čajohybrid

FG – floribunda grandiflora

FL – floribunda

PH – polyantahybrid

PL – polyantka

S – sadová růže

PN – pnoucí

PK – pokryvná

MI – miniaturní

Pokud se nyní toužíte přidat k 100 tis. ročních návštěvníků botanické zahrady, je zde ještě několik praktických poznámek. Lincec je dostupný rychlíkem z Prahy, ale cenově podstatně výhodnější je použít příhraniční zpáteční lístek EURegio nebo Vltava – Dunaj tiket. Ty si ovšem můžete koupit jedině v Českých Budějovicích na osobní vlak. Autobusy teď také již jezdí do Lince, ale pro jednodenní výlet v nevhodnou dobu. Finančně úplně nejhorší řešení je kupovat si v Rakousku za eura lístek třeba až do Prahy.

Z nádraží Linz Hbf, kam jezdí vlak od nás, jdeme na severozápad po Waldeggstrasse. Na konci této ulice vstoupíme do rozsáhlého parku (Bauernbergpark) a stále stoupáme po upravených cestách. Nahoře pokračujeme po Auf der Gugl, kterou už kříží Roseggerstrasse. Zde na čísle 20 je vstup do botanické zahrady, který nelze minout. Cesta z nádraží netrvá ani hodinu. Botanická zahrada je otevřena denně v květnu až srpnu od 7.30 do 19.30, v září od 8 do 19 hodin. Vstupné 3 eura, senioři 2 eura. Vzhledem k pozoruhodnému sortimentu starých růží a botanických druhů je návštěva vhodná zejména na počátku léta.

'Safrano' (Beauregard 1839)

'Tricolore de Flandre' (Houtte 1846)

'Yellow Queen Elizabeth' (Vlaeminck 1964)

Jiří Žlebčík

Květy zla

Nedávno jsem viděl na ČT1 příběh s názvem Květy zla seriálu Kriminálka Paříž. Je to zajímavý pořad: tým kriminalistů objasňuje vraždu a usvědčuje vraha na základě detailních stop odhalených úžasnými přístrojovými technikami a špičkovými počítačovými metodami.

Květy zla byly černé růže, kvůli nim spáchal zakladatel firmy sebevraždu a kvůli nim zastřelila jeho dcera svého manžela. Příběh byl natočen v skutečném rozáriu (snad Bagatelle), v zahradním domku, v sídle podnikatele a samozřejmě i v laboratoři kriminálky. Podezřelými byli postupně vlastní syn, toužící po tajemství vyšlechtění černé růže, švagr, který chtěl zabránit vyřechování z rodinného podniku, manželka, která zjistila, že manžel se schází s její sestrou. Byla to ale manželka, ale z jiného důvodu, chtěla ukončit to prokletí pachtěním po vyšlechtění černé růže.

My víme, že vyšlechtění černé růže je nemožné, protože v přírodě neexistují černé pigmenty, takže jsem sledoval příběh se značnou nedůvěrou, ale je to jen vymyšlená detektivka. Hezky to však rozehráli. Spálenou šlechtitelskou knihu přečetli list po listu ve speciálním osvětlení, našli v ní dopis svědčící o obdržení hypotéky na rozvoj podniku pomocí milionových obchodů s černou růží ve prospěch zavražděného, ale bez vědomí rodiny. Podle vodoznaků na papíře našli tiskárnu v podniku, ale správce podniku měl alibi na dobu vraždy. Na výtěrech z nosu nezjistili přítomnost střelného prachu ani u jednoho člena rodiny. A pak to nabralo dech. Na manželčině výtěru našel jeden vyšetřovatel pyl jednoho z rodičovských růží té černé růže. To by mohl být usvědčující argument, ale aby obstál u prokurátora, tak vyšetřovatel během tří týdnů černou růží skutečně vypěstoval. A manželka se pod tíhou tohoto argumentu přiznala k činu. Kdyby jen to, že do tří neděl se dá přivést ke květu kříženec, tak by to bylo hodno miliardového patentu.

jt

Kalendář s růžemi

Členka Rosa klubu Božena Reisová vyrobila a pro zájemce dala volně k dispozici kalendář na rok 2015. Jsou tam fotky z hradeckého rozáriu a také růžových aranžmá z výstav na Kladně.

Zájemci si mohou kalendář stáhnout a prohlédnout na webu rosa klubu. Případně si o něj napsat přímo paní Reisové na e-mail: reisova@rektorat.czu.cz.

Chcete navštívit zahradnictví a rozárium Davida Austina?

Rozlehlý prostor rozária je rozčleněn stříhanými živými ploty. Růže jsou zde představeny veřejnosti v prostředí a sousedství doprovodných rostlin, které jim neobyčejně lichotí. Návštěvník zde načerpá inspiraci, jak lze růže uplatnit i ve vlastní zahradě. Kochá se nejen jejich krásou a vůní, ale i architekturou rozária: průhledy a pohledy na vodní plochy, fontánky, romantické altány, loubí a další sochařské a architektonické prvky.

Pokud podnik šlechtitele Davida Austina navštívíte a při prohlídce rozária vám některá růže učaruje tak, že bez ní nebudete moci odejít – není nic jednoduššího – už při vstupu do haly zahradnictví dostanete katalog s dlouhým seznamem nabízených růží a velice přehledným plánkem plochy zahradnictví. Růže jsou v kontejnerech (3 l), rozděleny a rozmístěny podle skupin na paletách, v pláncu i seznamu označeny čísly, takže orientace je velmi rychlá.

A tak už zbývá jen popřát krásné zážitky a šťastnou ruku při výběru té nejkrásnější růže všem, kdo toto rozárium a zahradnictví navštíví.

Je v programu zájezdu "Nejkrásnější zahrady a parky hrabství Warwickshire a Northhamptonshire", který se uskuteční ve dnech 30. 8. - 5. 9. 2015. Více na www.cz-zajezdy.cz (info@pptourist.cz)

Mgr. Miroslava Dostálová

foto: www.davidaustinroses.com

The Long Garden

The Lion Garden

The Victorian Garden

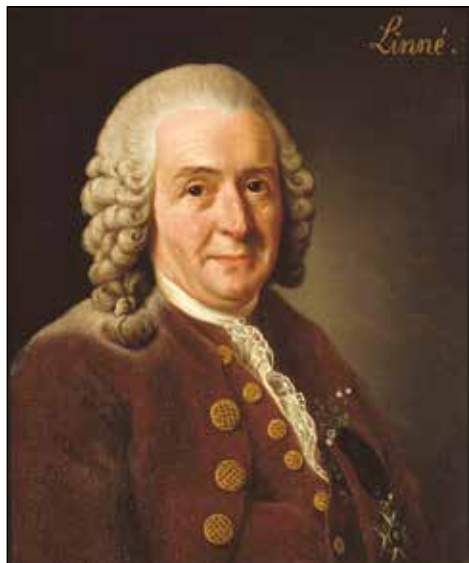

The Renaissance Garden

Na návštěvě u Carla von Linné v Uppsale

Měl jsem to štěstí, že jsem v rámci služební cesty spolu s manželkou mohl pobýt tři dny v Uppsale, kde v letech 1729 – 1778 působil Carl von Linné, světově proslulý botanik. Informace o jeho životě a díle přebírám z povolanější Wikipedie http://www.biology.webz.cz/carl_von_Linné.php:

Carl von Linné ve věku 68 let, portrét od Alexandra Roslina, 1775

Carl von Linné (23. 5. 1707 - 10. 2. 1778)

Carl von Linné, vědec, švédský botanik, který udělal pořádek v latinském názvosloví rostlin, se narodil 23. května 1707 v Rashultu, 110 kilometrů severovýchodně od Lundu, jako syn luteránského pastora Nilse Ingemarssona, který si k příjmení přidal jméno Linn podle staré lípy rostoucí v jeho rodné vesnici.

Po Carlově narození byl jeho otec poslán do farnosti ve Stenbrohult, do farnosti, ke které patřila velká zahrada. Z luteránského pastora se v ten okamžik stal vášnivý zahradník - vysázel spoustu květin a brzy se farní zahrada stala nejkrásnější zahradou v celém kraji.

Malý Carl se o otcovu zahradu velice živě zajímal a brzy znal latinské názvy rostlin, které v ní rostly.

Základní školní vzdělání získal Carl Linné doma, od svého domácího učitele, a později ve škole ve Växjö. Škola ho ne bavila, málem propadal z hebrejštiny, řečtiny či teologie, zato v matematice a fyzice byl premiantem. Zajímal se velice též o přírodu - Tillandsovu knihu "Květena okolí Abo" (Flora aboenensis) znal z paměti.

Před dokončením gymnázia, v jeho necelých devatenácti letech, doporučili profesori gymnázia Carlovu otci, aby zvážil možnost jeho dalších studií - prý bude lepší, bude-li Carl dán do učení, na studia se prý nehodí.

Otec se ale, předtím, než rozhodl, poradil se svým přítelem, s lékařem doktorem Rothmannem, který vyučoval fyziku - tento Rothmann pak Carlovu otci řekl, že jeho syn je rozhodně nejnadanějším žákem ve fyzice a vzal jej k sobě do domu, aby ho v ostatních předmětech až do konce gymnázia doučoval.

V roce 1727, ve svých dvaceti letech, vstupuje pak Carl Linné na univerzitu v Lundu: zde se sblíží s profesorem Archiaterem Stobaeusem, který mu dává k dispozici celou svoji rozsáhlou vědeckou knihovnu, kde Linné trpělivě a pilně studuje.

V roce 1728 Linné přesídluje do Uppsalý - i zde mu přeje štěstí: ač má zprvu velké finanční potíže, nachází i zde mecenáše. Když totiž jednou sedí v botanické zahradě a po-

pisuje některé rostliny, přistoupí k lavičce, na níž Linné sedí, jakýsi duchovní a ptá se, co Linné píše, co studuje, jak velký má herbář atd. - pak ho pozve k sobě domů, aby mu ukázal svoji sbírku rostlin v herbáři...

Takhle nějak začalo přátelství Carla Linného s profesorem Olofem Celsiem, teologem a vášnivým botanikem. Profesor Celsius, stejně jako předtím profesor Stobaeus, dává Linnému k dispozici svoji vědeckou knihovnu a herbáře ke studiu.

Zatím Linné dále studuje na uppsalské univerzitě - tady je jeho profesorem medicíny Olof Rudbeck (latinsky psaný Olaus Rudbeckius), který Linnému půjčuje knihu "O sexualitě rostlin" (De sexu plantarum), po jejímž přečtení se Linné začíná intenzivně zabývat touto tematikou - netrvá dlouho a sám napíše malé pojednání, nazvané "O páření a pohlaví rostlin" (De nuptis et sexu plantarum): po přečtení tohoto spisku pak profesor Rudbeck Linnému navrhuje, aby se ujal veřejných přednášek z botaniky.

Roku 1732, ve svých 25 letech, se Linné vydává na výzkumnou cestu do Laponska: výsledkem je "Květena Laponska" (Flora Lapponica).

Touto dobou Linné rozšiřuje své zájmy i na mineralogii, studuje nerosty, fází do dolů a navštěvuje přednášky na hornické škole v Dalekarlien. Zde se zamilovává do dcery bohatého městského lékaře, Sary Lisy Moreausové, ale její otec nechce dát svolení ke sňatku dříve, než si Linné dokončí doktorát a bude tak mít zajištěnu existenci. Linné tedy odjíždí na univerzitu do holandského Harderwijku, kde v roce 1735 obhájí svoji práci "O nové hypotéze intermitentní horečky" (De nova hypothesis febrium intermittentium) a je promován na doktora lékařství.

Katedrála v Uppsale

Náhrobní deska Carla von Linné a jeho choti Sáry v podlaze katedrály Uppsale

V Holandsku se Linné nakonec zdrží celé tři roky a vydává zde svá nejslavnější díla - "Základy botaniky" (Fundamenta botanica) v roce 1736, "Botanickou knihovnu" (Bibliotheca botanica) v témže roce, "Cliffordovu zahradu" (Hortus Cliffordianus) v roce 1737, "Botanickou kritiku" (Critica botanica), "Třídy neboli čeledě rostlin" (Classes plantarum) a první vydání "Rostlinných rodů" (Genera plantarum) - vše též v roce 1737.

Při návratu z Holandska se Linné zastavuje v Paříži, kde se osobně poznává s matematikem a fyzikem René Antoinem Réaumurem, který je mimo jiné specialistou na řasy, tj. skupinu rostlin tehdy ještě málo probádanou. Též Linné navštěvuje v Paříži bratry Jussieuovy a je zde zvolen členem pařížské Akademie.

Po návratu do Švédska se Linné usidluje ve Stockholmu, kde si zařizuje lékařskou ordinaci - stává se lékařem admirality, k čemuž mu dopomáhá jeho tchán (Linné se žení se svojí vyvolenou, Sárou Lisou Moreausovou).

Přestože slaví Linné velké úspěchy jako lékař, není šťastný, vše ho táhne do přírody, k jeho oblíbenému studiu rostlin. Pak je roku 1739 z Uppsaly do Stockholmu převedena švédská Akademie věd a Linnému je nabídnuto místo prezidenta této společnosti - nabídku přijímá a je zvolen všemi hlasy.

V roce 1741 je Linné jmenován profesorem botaniky na univerzitě v Uppsale. Zde přednáší i předmět s poněkud záhadným názvem materia medica čili nauku o lécích, dietetiku a přírodopis. Dostává titul královského tělesného lékaře, tzv. archiatra. A dále bez oddechu pracuje na svém díle - v roce 1745 připravuje k vydání "Švédskou květenu" (Flora Sueica), v roce 1746 "Švédskou zvířenu" (Fauna Sueica) a "Soustavu přírody" (Systema naturae) - toto dílo pak při svém 10. vydání v roce 1759 nabobtná do rozsahu 1384 stran..., cizokrajné rostliny pak Linné popisuje v díle "Ceylonská květena" (Flora Zeylanica) z roku 1747.

V roce 1751 pak Linné vydává vydává "Botanickou filosofii" (Philosophia botanica). O dva roky později pak vychází Linného vyčerpávající souhrnné dílo "O rostlinných druzích" (Species plantarum) - toto dílo, zahrnující rostliny evropské i ostatních kontinentů a ostrovů, stále narůstalo na obsahu, tak jak přibýval počet rostlin nově objevených zámořskými cestovateli a botaniky. Na konci Linného života obsahovalo toto dílo již kolem jednoho sta tisíc rostlinných druhů...

Ve věku padesáti let je Linné povýšen do šlechtického stavu - o několik roků později pak kupuje panství Hammarby, jihovýchodně od Uppsaly a tráví zde letní prázdniny v posledním období svého života, v letech 1764-1778. V těchto letech též z funkce profesora botaniky na univerzitě v Uppsale vede uppsalskou univerzitní zahradu, jejíž soupis již v roce 1748 vykazuje na 1100 cizokrajných druhů rostlin.

10. února roku 1778, ve svých 71 letech, pak Linné, jeden z největších a nejproslulejších botaniků své doby, umírá...

Carl von Linné zavedl ustálenou nomenklaturu pro rostlinnou a živočišnou říši a usnadnil tak třídění a další studium všech přírodnin. Pojmenoval kolem deseti tisíc druhů rostlin a přibližně stejně velký počet druhů živočišných - tímto svým počinem dal základ moderní vědecké botanické a zoologické terminologii. Pojem druhu byl přítom

pro něj pojmem druhu v tom smyslu, že druh byl stvořen Bohem jako stálý a neměnný, zatímco varietu považoval za odchylku vyvolanou prostředím.

Linné stanovil též základní terminologii pro rozmnožovací orgány rostlinného rodu a druhu - kalich, korunu, tyčinky, pestík, perikarp, semeno. Vybuďoval soustavu rostlin, vycházející z počtu tyčinek a pestíků, soustavu, kterou dnes považuje za tzv. umělou, ale která v době svého vzniku znamenala obrovský pokrok. Je třeba poznamenat, že tato soustava se udržela až do dvacátých let devatenáctého století, kdy byla pomalu vytlačena tzv. přirozenou soustavou de Candollea, která si již nevšíkala uměle vybraných vnějších znaků (tj. počet pestíků a tyčinek), ale třídila rostlinstvo podle jeho vývojové příbuznosti.

Přes toto vše je však přínos Linného vědeckému pokroku a vůbec znalostem moderního člověka jen stěží docenitelný... Linné byl zkrátka a jednoduše první, kdo dal říší rostlin a živočichů nějaký pevný, jasný řád...

Linneanum, průčelí

"Bůh přírodu stvořil a Linné ji uspořádal." Život tohoto velkého Švéda a současně Evropana byl vymezen daty 23. května 1707 a 10. ledna 1778. Za oněch necelých 71 let čistého času stihl tento muž víc, než jen připojit zkratku svého jména – ono pověstné „L“ – za jména rostlin i zvířat. Jeho díla:

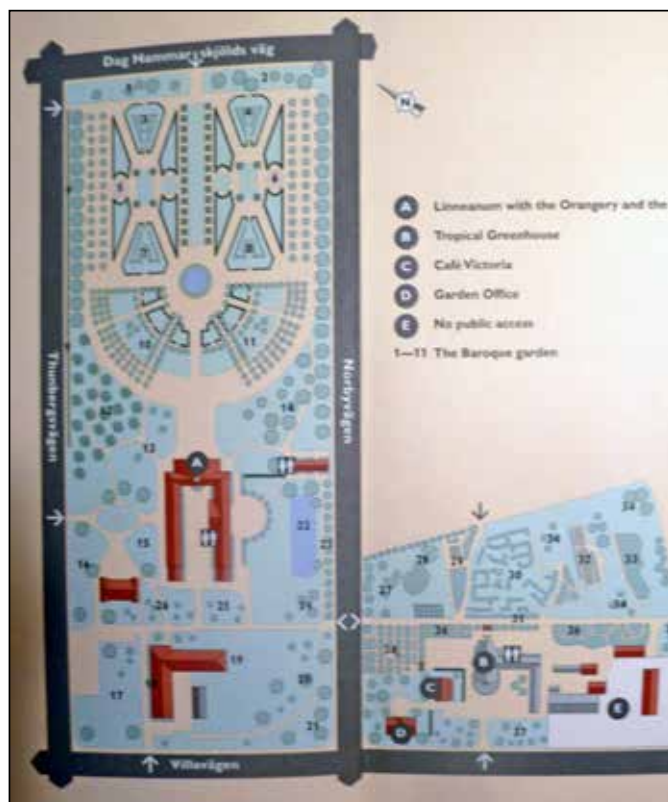
- Systema naturae (Soustava přírody), 1735
- Genera plantarum (Rostlinné rody), 1737
- Species Plantarum (Rostlinné druhy), 1753
- Philosophia botanica (Botanická filozofie), 1751

Byl povýšen do šlechtického stavu a začal se psát **de** - von Linné. Jeho erb měl tři pole: černé, zelené a červené, v každém pak byla koruna a nad ní stylizovaná kresba jeho oblíbené drobné severské rostliny, nazvané na jeho počest Linnéa borealis, výrazně vonící zimozel severní z Laponska.

Dr. J. Thomas

Přístup do Botanické zahrady od zámku

Plánek areálu Botanické zahrady, A – Linnaeum, 8 stanoviště růží

Soupis růží v Linnéově botanické zahradě v Uppsale (v závorce údaje dle Modern Roses)

záhon 1

R. richardii Macranta

záhon 2

Hansa HRug 1905 (Schwarz & Van Tol)

záhon 3

ComminMomgeddie Japan

Salet, 1854 Lacharme

Comtesse de Marimeais. 1843

Henri Marten. mech. Laffay 1843

Bennet Moreau

Mme Boll, H perp, Boyeau 1859

Duchesse de Rohan

Portlandia, HPerp., Léveque, před 1880

záhon 4

Coupe de Hebé 1840

Bechgierd G. 1914

Gros Choux d'Holande 1851 (cent.)

Louise Ordier 1851 (bourb. Margotin)

Baron Prevost 1842

Complicata (R. Gal.)

Major

záhon 5

R. Mundi, 1881 (= R. gallica versicolor, R. Gal.)

Officinalis sport)

Aimable Amie 1900 (R. Gal.)

Belle d eCréce 1829 (R. Gal.)

Oddíl růží v Botanické zahradě

Cramoisi Picoté 1834 (R. Gal.)

Tuscany (R. Gal.)

Chares de Mills (před 1746, R. Gal.)

Empress Josephine 1824 (mix starých růží)

Frankfurt 1583

Franolin Gup (?)

Belle des Jardins 1872 (R. Gal. Guilot et Fils)

Rose de Rescht 880 (portlanka, reintrodukce)

Quatre Saisons (mechovka, Laffay, před 1837)

Mme Hardy 1882 (damascenka, Hardy)

Ispahan 1832 (damascenka)

Celsius 1750 (damascenka)

Trigintipetala 1850 (damascenka, Kazalik)

York and Lancaster 1551 (damascenka)

Blush Damasc 1759 (damascenka)

Ginger Chery (?)

Poppus 1800 (R. Spin., Steinberd, 1838

Stanwel Perpetual 1836 (R. Spin., Lee)

William III 1800 (R. Spin.)

R. Mundi

Agatha Incarnate 1583 (R. Gal.)

Cardinal de Richelieu 1840 (R. Gal.)

Président de Céze 1836 (R. Gal.)

Duchesse de Angoulême 1821 (R. Gal. Vibert,

Wax Rose)

záhon 6

Alain Blanchard 1839 (R. Gal., Vibert)

Mme Plantier 1835 (R. Alba, Plantier)

Minette 1819 (R. Alba)

Pompon Blanc Parfait 1876 (R. Alba, Verdier)

Princesse de Lamballe 1848 (R. Alba)

Maiden's Blush (R. Alba, Kew)

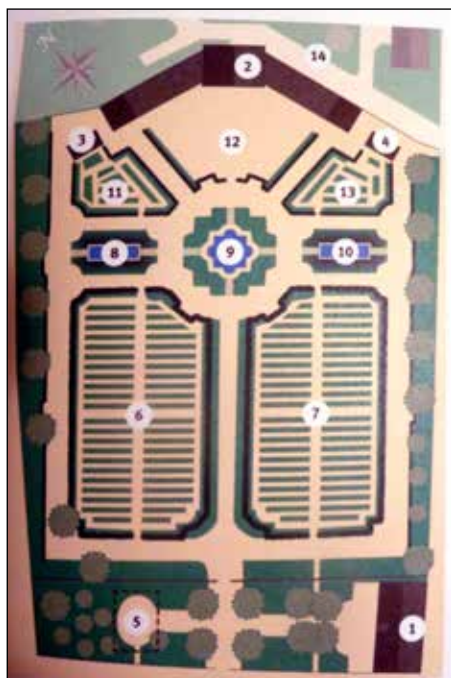
Celestial Mroligen 1800 (?)

Manning's Blush 1797 (Spin.)

Geschwind's Nordlandrose 1884 (R. Set.)

Bicolor , před 1590 (?)

Harrison Yellow 1830 (?)

Plánek areálu Linného muzea, 1 muzeum, 2 původní oranžerie, dnes expozice, 6 trvalky, 7 letničky

Břidlicové popisky z roku 1867 v Linnaeus muzeu, XVII.4 je místo v Linného systému

Rosa x damascena v Linnaeus muzeu

Botanická zahrada, HANSA, rugosahybrid, záhon 2 stanoviště starých růží 8

Opustil nás přítel Zdeněk Bernátek

Dne 20. ledna 2015 nás opustil přítel Zdeněk Bernátek – nadšený pěstitel a milovník růží.

Pan Zdeněk Bernátek se narodil 3. prosince 1930 ve Valašském Meziříčí. Po studiích na tamním gymnáziu se během rekreačního pobytu v Peci pod Sněžkou seznámil se svou budoucí ženou Evou. Přestěhoval se za ní do Hradce Králové a 9. července 1955 se vzali. Spolu vychovali dvě dcery. Protože měli oba rádi přírodu a zahrádkaření, pořídili si po nějakém čase v Roudničce na kraji města malou chatičku se zahrádkou. Nejdříve pěstovali ovoce, zeleninu a různé květiny,

ale šťastná náhoda přivedla pana Zdeňka k růžím. Královna květin si jej zcela podmanila a počáteční zájem a obdiv přerostly u něj v osudovou vášeň. Zanedlouho kvetlo na jeho zahradě téměř 100 keřů a on sám se stal jedním z prvních členů Rosa klubu v Hradci Králové.

S velkým nasazením se podílel na všech aktivitách souvisejících se soutěžním rozáriem v Kukleňách i na proslulých královéhradeckých výstavách růží. Pokud mu to dovoľoval čas a v pozdějším věku zdraví, snažil se stále být platným a aktivním členem této organizace. Svou lásku k růžím přenášel na obě dcery, později zasvěcoval do tajů jejich pěstování také vnuka a v posledních letech nadchl pro tuto ušlechtilou zálibu i svého zetě. Když byl nucen ze zdravotních důvodů zahradu prodat, část jeho pokladů se přestěhovala na zahrádku dcery Zdeny v Hradci Králové, kde jeho živoucí odkaz a celoživotní vášeň kvete a voní dál...

Bud' chválen alespoň větou,
kdo Růži dal.

*Zdena a Hynek Pechovi,
dcera s manželem*

Odešel přítel Jaroslav Mařák

Psát nekrolog je hrozně těžké. Všichni se dobře známe, ale moc o sobě nevíme. Ale i to málo, co o něm mohu napsat, ctí jeho památku.

Byl to nadšený růžař, který nechyběl na žádném našem setkání, nevynechal žádnou výstavu a na každou akci se těšil.

Jeho oblíbenou růží byl Böhmvův 'Dr. Karel Kramář' a vzpomínal také s láskou na pnoucí temně červenou 'Guinée', kterou kdysi pěstoval.

Vždy jsem obdivovala jeho elán a nadšení pro turistiku. Pokaždé dorazil pěšky, s oblíbeným ruksáčkem na zádech a v dobré náladě.

Když jsem se v roce 2009 snažila převzít pražský odbor, pozvala jsem členy na výlet do rozária na Konopiště. Přišlo nás tehdy pět, Pepa Humpál s manželkou, já s dcerou a přítel Mařák s ruksáčkem na zádech.

Zvláštní, že oba dva, Humpál i Mařák, odešli do „růžového nebe“ v loňském roce. Je to prý obrovské nebeské rozárium, kde kvetou všechny zaniklé a dnes už zapomenuté růže a kde se setkávají růžaři. Určitě jsou tam spolu a jsou tam šťastni.

Věra Milerová

Housle a růže

Housle znějí tichou písní,
jemná ruka struny hladí,
v trylku mizí bolest s tísní,
kolem zpívá věčné mládí.

Pohlad' růži tam, kde kvete,
lásce květ svůj rozevívá,
nenajdeš ji více v světě,
snadno vadne, brzo zmírá.

Tuto báseň jsem našel na portálu www.basne.cz.

Autorem je MUDr. Podnebný, zubní lékař v.v., se zájmem o literaturu, zatím napsal 40 básní a 1 povídku.

K básni napsal anotaci: *Trochu upravená pointa z filmové pohádky Pyšná princezna.*

Předseda	Dr. Josef Thomas, Českomalínská 17, 160 00 Praha 6, josef.thomas@email.cz
Místopředseda	MUDr. Stanislav Konštacký, Postranní 665, 503 11 Hradec Králové, konstackys@seznam.cz
Hospodář	Vladislav Bártík, Novosibřinská 1229, 190 16 Praha 9 - Újezd n. L.
Evidence členů	Ing. Alena Haberhauerová, Štorkánova 2810, 150 00 Praha 5, a.haberhauerova@seznam.cz
Členové výboru	Mgr. Miroslava Dostálová, U Jordánu 258, 503 03 Holohlavý, petr.dostal258@seznam.cz RNDr. Václav Koula, Na Františku 317, 503 51 Chlumeč nad Cidlinou, koula@faf.cuni.cz Ing. Dagmar Maixnerová, FLORA, 771 11 Olomouč, trhy@flora-ol.cz Věra Milerová, Klírova 1923, 148 00 Praha 4, vera.milerova@seznam.cz Ing. Jiří Pirner, Karla Čapka 572, 500 02 Hradec Králové, pirner@faf.cuni.cz RNDr. Jiří Žlebčik, Dobřevojická 384, 252 43 Průhonice, jiri.zlebcik@seznam.cz
Revizní komise	Ing. Eduard Killberger, Na Bajnarce 14, 317 00 Plzeň, kinea@seznam.cz Radmila Trojanová, Pohledná 248, 155 31 Praha 5 - Lipence Marie Látová, Čestlická 17, Dobřevojice, 510 01 Říčany
Vedoucí odborů	Praha: Věra Milerová, adresa viz výše Hradec Králové: Mgr. Miroslava Párová, Pod Strání 484, 500 06 Hradec Králové, MParova@seznam.cz Olomouč: Ing. D. Maixnerová, adresa viz výše Plzeň: Ing. Eduard Kilberger, adresa viz výše
Odborný poradce	Zdeněk Kráčmar, Holovousy 46, 508 01 Hořice, tel. 435 691 182 RNDr. Jiří Žlebčik, adresa viz výše

ROSA KLUB ČR je specializovanou základní organizací Českého zahrádkářského svazu, která sdružuje milovníky, pěstitele i šlechtitele růží a propaguje všestranný rozvoj růžařství. **Roční členský účelový příspěvek činí 100 Kč nebo 80 Kč pro důchodce**, a to pro všechny členy. Členové, kteří jsou členy ČZS jen prostřednictvím evidence v SZO Rosa klub ČR, platí **navíc základní členský příspěvek 100 Kč ročně, a to i v důchodovém věku**. Příspěvky jsou splatné vždy do konce dubna **na č. účtu u České spořitelny 1923414329/0800**.

Zpravodaj Rosa klubu ČR č. 106

Časopis vydává ROSA KLUB ČR, Livornská 440, 109 00 Praha 10, www.rosaklub.cz, díky dotaci MZe ČR via ČZS.

Korespondence: Rosa klub ČR, Českomalínská 17, 160 00 Praha 6

Zpravodaj Rosa klubu vychází nepravidelně a je vydáván zejména pro členy Rosa klubu ČR; za vydávání odpovídá Dr. J. Thomas (adresa viz výše); jemu zasílejte příspěvky do Zpravodaje, inzeráty, náměty i dotazy k náplni. Za obsah článků ručí autoři.

Zapsán v evidenci periodického tisku MK ČR s evidenčním číslem MK ČR E 10963

Grafická úprava a sazba: Ing. Lucie Vodičková, luca.vodickova@seznam.cz

Tisková produkce: ALTAIR Grafické Studio, s.r.o.

Číslo 106 vyšlo v únoru 2015

PF 2015

